

№ 11
(11 468)

9 - 12 თებერვალი, 2007 წ.

ფასი 40 თეთრი

გამოქვეყნდა 1934 წლის 13 აპრილიდან

ნიმო სალუქვაძე პირველი და მესამე!

SOS

გააკრიკოს ავტორი
ლოლოპაიკის და გიორგი
პეკიალას საფლავები

დრომ საქართველოში ყველანაირ უზუნობას და სიგლახეს მოგვა-
სწრო. საფლავების ძარცვაც ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა და, ცხა-
დია, გარეწარი არც იმას დაგიდევს, თუ ვის საფლავს მიადგება, ვის
სამარედან ნაილებს რამდენიმე გრამ თუ კილოგრამ ფერად ლი-
თონს. რედაქციაში აღელვებული გვეწვია წარსულში ცნობილი ვე-
ლო-მოტორბოლი ავთანდილ გუნია, რომელსაც საკუთარი თვალთ
უნახავს, რომ საბურთალოს პანთეონში ავთანდილ ლოლოპაიკის
საფლავზე ამოტეხილია და წაღებულია ლითონის ბურთი, ხოლო
საქართველოში ფიზიკულტურულ-სპორტული მოძრაობის ერთ-ერთი
პატრიარქის, გიორგი მერკვილაძის საფლავის ქვიდან კი ასევე ამო-
ტეხილია მეტალის ბარელიფი...

„გრაფიკის“ ვალს დღეს გადაუხდინა

როგორც იცით, 12 თებერვალს,
ფიფას მიერ დაწესებული ვადა ეწუ-
რება საფეხბურთო კლუბ „დინამოს“,
რომელსაც სწორედ ამ დროისთვის
უნდა შექონდეს დაფარული „მრეტე-
ბის“ ვალი 240 ათასი აშშ დოლარი
და ფიფას მიერ და-
წესებული ჯარიმა 5
ათასი შვეიცარული
ფრანკი. რაღა დარჩა,
დღეს პარასკევია, 9

ოლიმპიური ჩემპიონი უმთა ჩოჩიუაძე გორის საკრებულოს თავმჯდომარეა!

გუშინ, გორის საკრებულომ საბო-
ლოდ დაუსვა წერტილი აქ განმაუ-
რებელ ამბავს — 13-მა დეპუტატმა
საკრებულოს აწ უკვე ყოფილი თავ-
მჯდომარე, ამჟამად უკვე დაბეჭდილი
გადააყენა თანამდებობიდან და მის
ნაცვლად აირჩია ვეტერანი ცნობილი
სპორტსმენი, ძიუდოში ოლიმპიური თა-
მაშების ჩემპიონი უმთა ჩოჩიუაძე.
ვულოცავთ!

როგორც ვიუწყებოდით, ნინო სალუქვაძე წლეულს სეზონის ბირველ შეჯიბ-
რებაში მონაწილეობის მისაღებად მიუნხენში გაემგზავრა პნეგმატური იარა-
ღიდან სროლაში უმაღლესი კატეგორიის საერთაშორისო ტურნირზე.

ასპარეზობაში 27 ქვეყნის 103
რჩეული მსროლელი მონაწილეობდა.
აქედან ქალი — 54, გოგონა — 49,
ცხადია, ყველა ცნობილი ჩემპიონი.
პროგრამაში იყო მხოლოდ 10 მ-ზე
შეჯიბრება 40 გასროლით ორ სტა-
რტად.
ბირველი სტარტი 1988 წლის ოლი-
მპიური თამაშების ჩემპიონის და პრი-
ზიორის ნინო სალუქვაძის გამარჯვე-
ბით დასრულდა — 388 ქ (97, 96,
97, 98) ± ფინალი 101,0, გამში —
489,0, მეორე იყო გასულ მსოფლიო
ჩემპიონატში გამარჯვებული რუსეთე-
ლი გალინა ბელაევა — 385 (95,

96, 97, 97) — ფინალი 100,4, გამში
— 485,4, მესამე ადგილზე გავიდა
1992 წლის ოლიმპიური ჩემპიონი,
სევე რუსეთელი ოლგა კუნეცოვა
— 384 (99, 93, 95, 97) — ფინალი
100,6, გამში — 484,6.
მეორე სტარტი. აქაც საპრიზო ად-
გილები ამ სამეულმა გაითამაშა. პი-
რველი კუნეცოვა იყო — 387 (98,
95, 96; 98) — ფინალი 102,7, გამში
— 489,7, მეორე — ბელაევა — 389
(99, 96, 99, 95) — ფინალი 100,5,
გამში — 489,5, მესამე — სალუქ-
ვაძე — 385 (97, 96, 97, 95),
ფინალი 100,7, გამში — 485,7.

სრულდება საქართველოში ფეხბურთის დანერგვის 100 წლისთავი

3 აფხაზეთში ფეხბურთი XX საუკუნის სიგოლური ნაკრები დაასახლანს

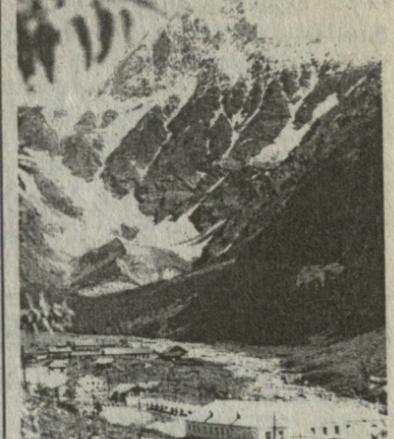
3 ტოსტაო ახლო ხედით... 4

**მოკრივთა
ქალიშვილები
ლაილა
და ჯაქი
ფრეზარი ისევ
რინგისკენ იწევიან**

**თვალსაზრისი
ფეხბურთში
პროვნილი
ჩემპიონატის
შუქ-
ჩრდილი 4**

**ლოთარ შილი ქრამის
ჭაღრაკის
ხვალისდელ
პარსკლავად მიიჩნევენ!**

ალეინისტურ ბანაკ
„აილაქას“ აღგენას
საკაპის, ლეზბისა და
მესტიის საზოგადოებრივ
კავშირის
პრომოქურ-სოხილური
პრომოქაოგის
გაუაჯოგის
წინაპროგად

ხვალ, 10 თებერვალს,
არმიის სპორტკლუბის
დარბაზში ჩამარტება
საქართველოს ერთიანობისთვის დაღუ-
პულ მეთაურთა ხსოვნის გურნიკი ქარა-
გე-ღოგი. დასაწყისი 15 საათზე.

გიწევათ!

გაზეთის დაბეჭდვის წინ:

ალბარტო ძაკარონი: კოსტაკურტა ორი თვით
გამოგვაკლდა, ახლა მთელი იმედაბი კალაქაზაა...
ოთხშაბათს, იტალიის თახის მატჩში „ფიორენტინას“ და „მილანს“ შორის სერიოზული ტრავმა მიიღო
როსონიერთა დაცვის ბურჯმა ალესანდრო კოსტაკურტამ. ექიმების დასკვნით, იგი ორი თვით გამოაკლდა
თანაგუნდელებს. მილანელთა თავკაცი ალბერტო ძაკარონი იმედს არ კარგავს. გუშინ მან განაცხადა: „კოსტა-
კურტა ორი თვით გამოგვაკლდა. ახლა მთელი იმედეები კალაქაზაა, მჭერა მისი შესაძლებლობების“.

ზიდანი ალჟირელ გავშვავს დაახმარა
ალჟირელი წარმომადგენლის სახელგანთქმული ფეხბურთელი ზინედინ ზიდანი, რომელიც საფრანგეთის
ნაკრების ღირსებას იცავს, თავის ისტორიულ სამშობლოში ჩავიდა და იქაურ ბავშვებს 300 ათასი
დოლარის თანხის ტანსაცმელი და საკვები პროდუქტები ჩაუტანა.

საფეხბურთო ფეხბურთის უმჯობესი ამბავი

5,6

**იტალიაში ახალი
სკანდალი აგორდა —
«სკუადრა აქურას»
მეკარა ყალბისმძენელი
გამოგდა**

„პარმას“ და იტალიის საფეხბურთო
ნაკრების მეკარე ჯანლუიჯი ბუფონმა
უნივერსიტეტში იურიდიულ ფაკულტე-
ტზე ჩასარიცხად ყალბი დიპლომი გამო-
იყენა. მართალია, სპორტსმენმა გულწ-
რფელად მოინანია დანაშაული, მაგრამ
ფულად ჯარიმას მაინც ვერ გადაურჩა —
იგი 3 ათას დოლარს გადაიხდის და, ცხა-
დია, უნივერსიტეტსაც არ გააკარებენ.

ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატის უმსარჩვეო მატჩები.
აზიის ზონა. X ჯგუფი: საუდის არაბეთი — მონღოლეთი 6-0
(5-0); ვიეტნამი — ბანგლადეში 0-0.

სამთოთათხილავარობა • მსოფლიო ჩემპიონატი ფეხ-
ბურთი სლალომი (ვაეები): 1. მიხაელ ფონ გრიუნდენი
(შვეიცარია) 2:23,80, 2. კეტლი-ანდრე ომოტი (ნორვეგია) +0,35,
3. ფრედერიკ კოვი (საფრანგეთი) +0,38.

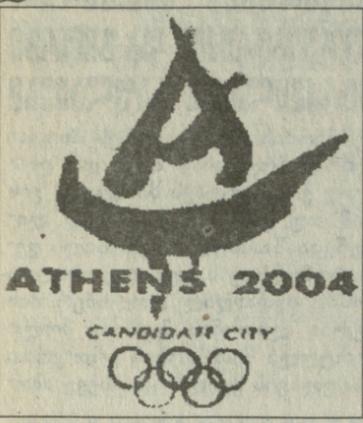
ქრივი. მძიმეწოსანი მსოფლიო ჩემპიონი ინგლისელი ლენოქს
ლოუისი თავის ტიტულს პირველად დაიცავს აფრიკაში —
იოსანესბურგში.

კალათბურთი. მოსკოვის „დინამოს“ ქალთა გუნდმა, ზედიზედ,
მეათე მაცხი განიცადა ევრო თასზე, ამჯერად — უნგრეთის
„მიზუ პეიტან“ — 54:79.

ფოტობურთი. "PARIZ OPEN". II წრე. მორესო (საფრანგეთი, 8)
— სერნა (ესპანეთი) 4:6, 6:3, 6:4.

„აილაშა“ — ქვეყნის საზოგადოებრივი გარემო

მოკლევალ მოქმედი თბილისის მთავარი და ნიკოლოზი

თვის სკონსორი

„ლელომ“ კლავ განაზღვრა იმ სპონსორთა გამოვლენა და განცხადება საზოგადოებრივი სათვის, რომლებმაც განმარტობაში, ყველაზე ავტორიტეტული შემწეობა გამოიჩინეს ქართული სპორტსადმი. 2001 წლის იანვარში რედაქციამ გამარჯვებულად სცნო ცნობილი ბიზნესმენი გიორგი მამუკაძე, რომელიც ამჟამად საქართველოს ქიდაობის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტიცაა.

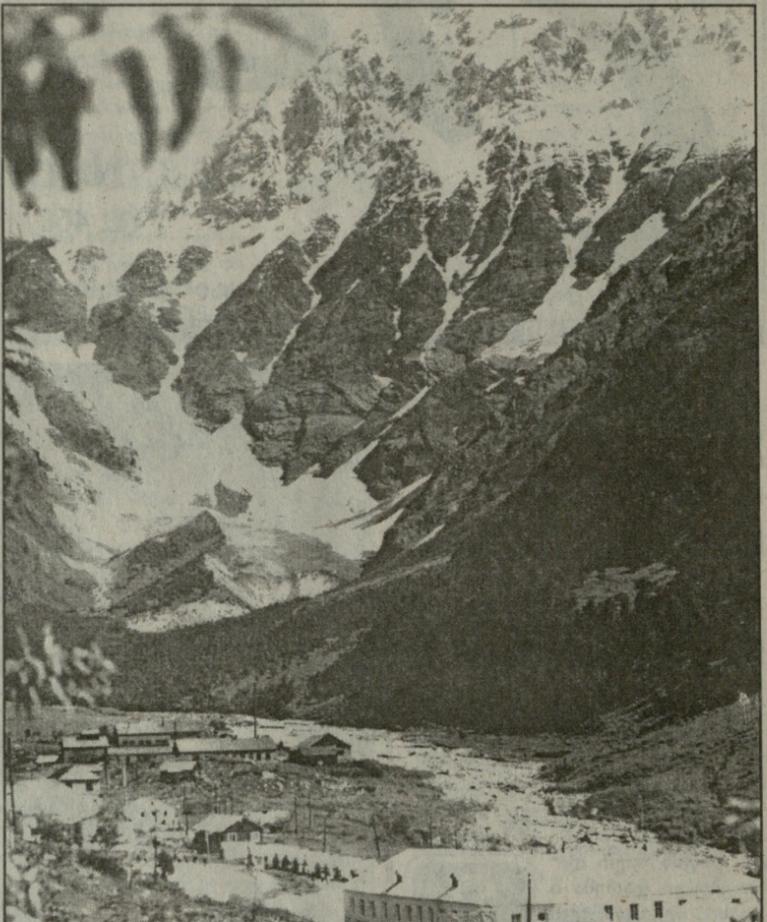
ჩემთვის განსაკუთრებით მძიმე და მტკივნეულია „აილაშაზე“ ლაპარაკი, ვინაიდან — მაპატიოს მკითხველმა, კადნიერებაში ნუ ჩამომართმევთ — თავს ჭირისუფლის მდგომარეობაში ვგრძობ: ბანაკის დაარსებიდან (1965 წ.) მის ბოლო სეზონამდე (1992 წ.) ჩემი ალპინისტური საქმიანობა ძირითადად „აილაშასთან“ იყო დაკავშირებული — ჯერ როგორც მთამსვლელი-სპორტსმენის, შემდეგ ინსტრუქტორის, სამაშველო სამსახურისა და სასწავლო ნაწილის უფროსის.

„აილაშა“ მართლაც გამორჩეული იყო საბჭოთა კავშირის 25 ალპინისტურ ბაზას შორის არა მარტო სპორტული მაჩვენებლებით, არამედ უსაფრთხოების (ნაკლები ხიფათიანის სახელით) თვალსაზრისით. იგი გამორჩეული იყო თავისი სტრატეგიული მდებარეობით — კავკასიონის მთავარი ქედის ძირში, ზემო და ქვემო სვანეთის, ყაბარდო-ბალყარეთთან მოსაზღვრე რაიონში ალპინისტური მარშრუტების სირთულითა და ნაირგვარობით, მწვერვალთა სიმრავლითა და სიახლოვით. მაგრამ პოპულარობის მთავარი მიზეზი, მე გეგონი, მაინც იყო ქართული სტუმართმოყვარეობის პრინციპზე აგებული სითბო და გულსახმიერება, რომელსაც მთელი მისი კოლექტივი (დირექტორიდან და მლაგებლამდე) იჩენდა საგზურით ჩამოსული სპორტსმენისა თუ უამინდობისას, თავსუაფრის მაძიებელი შემთხვევითი მეგობრის მიმართ...

იმ აგებულებით 1993 წლის ოქტომბერში, აფხაზეთიდან დეტალირებულა ევაკუაციის ტრასაზე, დახმარების პუნქტების ორგანიზაციის მიხედვით, ექიმთა და სანიტართა ჯგუფთან ერთად „აილაშაში“ გავემგზავრეთ. მაგრამ ცენტრალური შტაბის (რომელიც ქუთაისში იყო) განკარგულებით ჯერ ჭუბურში, ხოლო შემდეგ საკენში აღმოვჩნდით, „აილაშაში“ კი მხოლოდ ორი წლის შემდეგ (1995 წ. სექტემბერში) მოვხვდით და, რაც იქ ვიხილე — უკვე

აღწერილია „ლელოს“ ამასწინანდელ სარედაქციო წერილში: „უწესრიგოდ მიმოფანტულ ნანგრევებსა და ნაგვის გროვაში აღმოვაჩინე სასწავლო სტენდებიდან ჩამოყრილი ორიოდე ფოტოსურათი, რომელთა გამოყენება კიდევ შეიძლებოდა თვალსაჩინოებისათვის“...

ყველაფერი ეს რეალობაა, მაგრამ მოდიტ ცხოვრებას ოპტიმისტის თვალთ შევხედოთ: ბანაკი (ბაზა) განთავსებული იყო გასული საუკუნის 30-იან წლებში ნაშენებ ბარაკებში, რომელიც სრულიად ამორტიზებული იყო როგორც ფიზიკურად, ისე მორალურად და დანგრევის პირას იყო. 80-იანი წლების ბოლოსათვის უკვე დამუშავებული გეგმონდა მისი რეკონსტრუქციის რამდენიმე ვარიანტი და მშენებლობაც დაწყებული იყო. ამიტომ ძველის დანგრევა დიდ ტრაგედიად არ უნდა მივიჩნიოთ (საწყენია მხოლოდ ის, რომ განადგურდა ინვენტარი და დაიკარგა წლობით ნაგროვები სასწავლო მეთოდური ზოგიერთი უნიკალური ექსპონატი). განვავტობთ შენება, რათა „აილაშა“ კვლავ ჩადგეს ჩვენი ქვეყნის სამსახურში. ამას ელოდება ალპინისტური სამყარო არა მარტო საქართველოში, არამედ უცხოეთშიც (მთუხედავად თითქმის 10-წლიანი იძულებითი ინტერვალისა, დღესაც ვლადივოსტოკში ვხვდებით სხვადასხვა ქვეყნიდან შეკითხვებით — „მუშაობს თუ არა „აილაშა“, როგორია კრიზისოვანი მდგომარეობა და ა.შ.); ამას ელოდება ცაცერის, ლენტეხისა და მესტიის საზოგადოებრიობა, რადგან ბანაკის აღორძინება მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს რეგიონის ეკონომიკურ და სოციალურ მდგომარეობას, განაახლებს მის ინფრასტრუქტურას. კავკასიონი იყო და კვლავ რჩება პოპულარული მთამსვლელებისა და სამთო ტურისტებისათვის, მისი ტექნიკური სირთულის, ესთეტიურობისა და ევროპის ინდუსტრიულ ცენტრებთან სიახლოვის გამო. მისი სამხრეთი ფე-

რდობებისადმი ინტერესს აძლიერებს შავი ზღვის სიახლოვე. აქ კი „აილაშას“ ჯერჯერობით ალტერნატივა არ გააჩნია: ორიგინალურობასა და ევროტიკურობასთან ერთად, შესწავლილი და დამუშავებულია მარშრუტები და, რაც მთავარია, უკვე ჩამოყალიბებულია გარკვეული ტრადიცია — „აილაშაში“ გაავლილი საწვრთნელი შეკრებების შემდეგ ჩვენი მთამსვლელები საკავშირო ჩემპიონატებიდან, როგორც წესი, მუდმივად ბრუნდებიან, ხოლო ხშირად ეს მუდმივად იყო აილაშისა და

მიმდებარე მწვერვლების ფერდობებიდან „ჩამოქონდათ“.

„აილაშა“ ჩვენი სიამაყეა, ჩვენი სავიზიტო ბარათია და იგი ჩვენი ქვეყნის სავიზიტო ბარათიც უნდა გახდეს — ისევე, როგორც უშაბა და მყინვარწვერი, ან თუნდაც მამადავითის მთა თავისი აუზრუული შენობით (ნაგებობით).

გაბა მათითაიშვილი,
ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის აკადემიის ალპინიზმის კათედრის მასწავლებელი.

გურიზმი სილაგაზის კონკრსი — გურიზმის სპორტი

ტურიზმის პოტენციური შესაძლებლობების გამოყენებლობა თუთარ ლაქად რჩება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკაში.

ტურიზმის სახელმწიფო დეპარტამენტი (თავმჯდომარე ვაჟა შუბლაძე) ყველა ღონეს მიმართავს მდგომარეობის გამოსასწორებლად, თუმცა მიზეზთა გამო, ვერა და ვერ იზრუნა პირი ზღაპრულ საქართველოსკენ მსოფლიო ტურიზმში. არადა, დროდარო ჩვენში ჩატარებული სხვადასხვა თავყრილობები, უცხოელებს შესაძლებლობას აძლევს საკუთარი თვალთი იხილონ რა მარგალიტთან ექნებათ საქმე ტურისტებს. ახალი სტიმული საქართველოში ტურიზმის ინდუსტრიის განვითარებას უნდა მისცეს სილაგაზის საერთაშორისო კონკრსი და ვიზიტი: „მის აბრეშუმის გზა“. ეს ღონისძიება 26-29 აპრილს თბილისში კავკასიის მესამე საერთაშორისო ტურისტული ბაზრობის ჩარჩოში იგეგმება.

თავისუფალი ჭიდაობა სსრკ-ის გურიზმი გზოლოდ ერთ ნონაში დააკლდათ მონანილა

თბილისში, „შეგარდენის“ საჭიდაო დარბაზში ამ დღეებში თავისუფალ ჭიდაობაში წლებადელი სპორტული სეზონის პირველი შეჯიბრება გამართეს 1986-88 წლებში დაბადებულმა ქაბუძემა ფალავნებმა. ეს იყო საქართველოს ტურნირი, რომელიც საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონის ნოდარ ზუგუშვილის და სსრ კავშირის პრიზიორის ნოსრეგან ონიკაშვილის სხოვნას მიუძღვნა. მონაწილეობდა კასპის, ოლიმპიური რეზერვის სპორტული სასწავლებლის, ლ. თედიაშვილის სახელობის კლუბის, სპორტსაზოგადოებების „მართვეს“, „ლოკომოტივის“, „დინამოს“ და „შეგარდენის“ 105 წარმომადგენელი.

კვარცხლბაკი. 29 კგ: 1. თ. რაზმაძე, 2. ვ. გაბაძე (ორივე — კასპი), 3. ვ. გოგოლაშვილი („მართვე“); **32 კგ:** 1. გ. ელიშვილი, 2. ი. ოქრაძე (ორივე — „ლოკომოტივი“), 3. გ. წამალაძე („მართვე“); **38 კგ:** 1. ნ. ჩალაძე (თედიაშვილის კლუბი), 2. გ. ვარდანაშვილი (ორს), 3. ბ. ბუჭური („მართვე“); **42 კგ:** 1. ბ. ბუჭური (თედ. კლ.), 2. ო. დადუნაშვილი („მართვე“), 3. გ. ლომთათიძე (ორს); **50 კგ:** 1. ბ. ჭელიძე (ორს), 2. ო. დადუნაშვილი („მართვე“), 3. გ. რეგვაძე (ორს); **54 კგ:** 1. ს. გიგაიძე (ორს), 2. გ. ფირცხალავა („მართვე“), 3. ა. სონღულაშვილი („შეგარდენი“); **58 კგ:** 1. მ. არევაძე (ორს), 2. გ. ლობჯანიძე („მართვე“), 3. გ. ნატროშვილი (კასპი); **63 კგ:** 1. ი. კაპანაძე („შეგარდენი“), 2. ნ. ჭელიძე (ორს), 3. გ. მირზიყაშვილი („მართვე“); **69 კგ:** 1. ნ. გაგნიძე, 2. ბ. ფრუიძე (ორივე — თედ. კლ.), 3. დ. მომანაშვილი („ლოკომოტივი“); **76 კგ:** 1. ს. ცაბაძე, 2. გ. ხუტაშვილი (ორივე — „შეგარდენი“), მესამე მონაწილე არ ყოფილა; **85 კგ:** 1. ა. ხუციშვილი, 2. ი. ჩილოშვილი, 3. ლ. ლემანიძე (სამივე — „შეგარდენი“); **+85 კგ:** 1. ა. ჭოჯორელი („შეგარდენი“), 2. გ. ხუჭუა (ორს), 3. გ. ხობაშვილი (თედ. კლ.).

სურათში: ტურნირში გამარჯვებულები და პრიზიორები.

რობერტ ბაგოიანის ფოტო

სპორტული ნაკვარი საქართველოს ჩემპიონატი გურიზმის მოციქულები

(გარეშელება დასაწყისი იხილეთ „ლელო“ №10)

კატეგორია იუნიორი — 1 (12-14 წ) 10 ცეკვა: 1. შალვა ბიბილური — თეონა ხურცილავა, 2. ნოდარ შონია — რუსუდანი შონია, 3. ნიკა გაჩავა — ლეილა ხურცილავა (სამივე — „თელა“).

კატეგორია თინიორი — 2 (14-16 წ). **ლათინურ-ამერიკული პროგრამა:** 1. რაფაელ ანანიკიანი — ლია ქაბუჯიანი („თელა“), 2. გოგიტა გონგაძე — მზია ორველაშვილი („ელეგია“), 3. გიორგი გაჩეჩილაძე — ლეილა ჩქარეული („თელა“); **უფროსების კლასი (16 წ. ზევით). ეროვნული**

ლი ცეკვების პროგრამა: 1. დავით კულუმბეგაშვილი — ია კვიციკაშვილი, 2. მანუჩარ მანგაიძე — ია სოსოზნიშვილი, 3. ზურაბ კიკაბიძე — თინიკო გუგავა (სამივე — „თელა“).

ჩემპიონატის ორგანიზატორი იყო საქართველოს სპორტული ცენტრის ეროვნული ფედერაცია. შეჯიბრებაში 90-მდე სპორტსმენი მონაწილეობდა. გამარჯვებულთა და პრიზიორთა ხელმძღვანელები არიან: ს/კ „თელა“ — მარისა და თენგიზ გაჩეჩილაძეები, ს/კ „ელეგია“ — ელენე და გია ორველაშვილები.

18, 19, 20 მაისს თბილისში ჩატარდება ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი „კავკასიის თასი — 2001“ INTERNATIONAL OPEN-ის სტატუსით. ტურნირში მონაწილეობის სურვილი დღემდე 14 ქვეყნის წარმომადგენლებმა გამოთქვეს.

გურიზმი კიბხუბი

გასული საუკუნის ბოლოს ხარაგაულის რაიონის სოფ. კიბხუბში მესამედ ჩატარდა აფხაზეთში დაღუპულ ფალავნის ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში საქართველოს ჩემპიონის საზა ბერიძის სხოვნის ტურნირი.

სოფელში თავი მოიყარეს სპორტის ამ სახეობის რჩეულმა მოწარმელმა სპორტსმენებმა თბილისიდან, ბორჯომიდან, ქუთაისიდან, ბაღდადიდან, ზესტაფონიდან, თერჯოლიდან. ხარაგაულს კი სპორტული სკოლისა და სექციების აღსაზრდელები წარმოადგენდნენ, სულ ხალიჩაზე 170 მოქიდავე გამოვიდა. უმცროს ასაკში პირველობა არავის დაუთმეს კიბხულა პეტანდო ოკრიბელაშვილმა, ხარაგაულელებმა მამუკა გურგენიძემ, ვახტანგ ჭანკვეტაძემ, დავით იჩქიტაძემ და დავით ტაბატაძემ, ქუთაისელებმა სულხან ხარშილაძემ, ოთარ დვალაშვილმა, სერგო ნინუამ, გიორგი ცირიკიძემ და ბუბა ჩივაძემ. ბორჯომელებმა ლევან ლაშქმა, ივანე მუმლაძემ და ნოდარ გეგვიძემ. საშუალო ასაკში: თორნიკე ჯანელიძემ, გიორგი ჩხენკელმა, აკაკი ქობულაძემ, გიორგი მესხმა, მიხეილ ბაკაშვილმა, ემზარ ტყემელაშვილმა და ზურაბ ხაჭაბურიძემ (ყველა — ქუთაისი), ვახტანგ თურქაძემ (თერჯოლა), მამუკა ბლიაძემ (ბორჯომი). მთავარი პრიზი გააღებდა დავით ტაბატაძეს (ხარაგაული).

ჰენრი შარბაძე

**ჩემპიონატი და აუდიო
სელისანაწილა ფანაგი**

შპს „აგუმათე“ გთავაზობთ ფირმების რეგისტრაციას (შპს 220 \$, ინდივიდუალური საწარმო 80 \$), აუდიტს და ბიზნეს-გეგმების შედგენას, როგორც სპორტული, ისე ნებისმიერი მსურველებისთვის. ტელ: 98-80-32; 99-56-14.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის საინფორმაციო საოფისო სპონსორი

XX საუკუნის სიგელოვანი ნაქაბი აუზათა ვეკით

„პრეზენს“ ვალს დღეს გადაუხდია

(პირველი გვერდიდან)
თებერვალი, წინ შაბათი და კვირაა. მოუსწრება კი ყველაფერი? გუშინ, ამ კითხვაზე პასუხის მისაღებად ვენვეით სფფ-ს გენერალურ მდივანს ვალერი ჩოლარიას.
- როგორც დამარწმუნეს, ყველაფერი გაკეთდა, რომ ვალი დროულად დაიფაროს. მთავარი ახლა სწორედ ეს არის. პარასკევს, 9 თებერვალს, შეთანხმებისამებრ, ფიზკულტურულ-სპორტულმა კლუბმა „დინამო“, რომელიც საფეხბურთო კლუბ „დინამოს“ მებატრონე გახდა, სფფ-ში უნდა წარმოადგინოს ვალის გადარიცხვის საბუთი. ვფიქრობ ყველაფერი კარგად იქნება - თქვა ვ. ჩოლარიამ.

● ხდება ხოლმე, ვთქვით და... გადარიცხვაში რაღაც იაღლიში მოხდა, ანდა, სულაც ვერ მიაღწია თანხამ ერთ-ორ დღეში ადრესატამდე...
- 12 თებერვალს თავად ვიქნები ციურისში და თუ საჭირო გახდა, ფიფაში წარვადგენ თანხის გადარიცხვის ქსეროასლს.

● ამის გულისთვის მიდიხართ შვეიცარიაში?
- არა, უბრალოდ, დამთხვევაა. 12-15 თებერვალს უფაში მთელი რიგი ღონიძიებები იგეგმება ევროპის ქვეყნების ეროვნული ფედერაციების მონაწილეობით.

● რაიმე მნიშვნელოვანია?
- ყველაფერი მნიშვნელოვანია. ჩვენთვის განსაკუთრებით ისაა საყურადღებო, რომ 13 თებერვალს, უფას განვითარების კომიტეტის სხდომაზე დამტკიცდება სფფ-ს ახალი ოფისის პროექტი. 14-ში ადმინისტრაციული კომიტეტი შეიკრიბება ექსპერტებთან ერთად და მე, როგორც უფვე ე.წ. ადმინისტრაციული პანელის ექსპერტი, ამ კომიტეტის მუშაობაში მივიღებ მონაწილეობას.

კიდევ ვიმეორებ, ჩემთვის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა იქნება დასრულებული „დინამო“ - „მრეგების“ საქმე, გაუქმდეს ვეტო ტრანსფერზე და დღის წესრიგიდან მოიხსნას მოსალოდნელი გართულებები.

თ. თომაშვილი

აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების სპორტკომიტეტის ინიციატივით გასული საუკუნის ბოლოს გაიმართა რეფერენდუმი, რომლის მიზანი გახლდათ დასახელებული XX საუკუნის აფხაზეთის სიმბოლური ნაკრები გუნდი ფეხბურთში.
11 საუკუნეთა შორის მოხდენის ნიკიტა სიმონიანი, ვლადიმერ მარტინია, ნიაზ ძიპაშვილი, ვიტალი დარასელია, აბრკ ცეცია, ავთანდილ ლოლობერიძე, გიორგი სიქინავა, ვლადიმერ ბარჭია, გიორგი გრამატიკოპული, ალექსანდრე ილიაძე, გოჩა გავაშვილი.
აღსანიშნავია, რომ შემოაღწიეს სიმბოლური ნაკრებში ვერ მოხვდნენ საქვეყნოდ აღიარებული ბევრი ცნობილი ფეხბურთელი. მათ შორის მკვარცხელია: ვალტერ სანაია და ამირან ტყეშელაშვილი, მკველი ვიქტორ გეტმანოვი. თავდაპირველად: გიგა ნორაკიძე, ბორის ხასაია და სხვები - ყველა მათგანი თავის დროზე იცავდა თბილისის „დინამოს“ და საბჭოთა კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდის ღირსებას.

„ვიტ-ჯორჯია“ მზადებას განაგრძობს

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატისათვის თბილისის „ვიტ-ჯორჯია“ იტალიაში განაგრძობს მზადებას. „Nordia Cup“-ის ტურნირის მეოთხედფინალში იგი ბულგარეთის „ლიტექსს“ შეხვდა და მინიმალური ანგარიშით 0-1 დამარცხდა. სამშობლოში გამომგზავრებამდე საქართველოს შარშანდელი ვიცე-ჩემპიონი კიდევ რამდენიმე ამხანაგურ მატჩს გამართავს. უახლოესი 10 თებერვლისათვისაა დაგეგმილი - მისი მეტოქე ზაპოროჟიეს „მეტალურგი“ იქნება.

საფეხბურთო კლუბი „ცხინვალი“ სამძიმარს უცხადებს ამავე კლუბის ფეხბურთელ დავით ხოხობაშვილს ძმის - **ლევანის** გარდაცვალების გამო

ელდარ მალბაზიშვილის ფოტოები

უფას პალატიონსაგა სფფ-ს გარჯა უეპო

6-7 თებერვალს სასტუმრო „თორში“ გამართულ უფას ადმინისტრაციულ პროგრეს-კურსს და თბილისში გატარებულ პერიოდს, რომელსაც 40-მდე ფეხბურთის მესვეური დაესწრო, მეტად მაღალი შეფასება მისცა უფას გენერალური მდივანის მოადგილემ მარკუს შტუდერიმ. როგორც, ამას წინათ, ექიმთა პროგრეს-კურსების ხელმძღვანელმა დოქტორმა კროცფელდმა, ვერც შტუდერიმა დამალა აღფრთოვანება მის მიმართ დასმული შეკითხვებიდან გამომდინარე პროგრეს-კურსების მონაწილეთა ცოდნის გამო. მოვლენებს გავესწარებ და როგორც სფფ-ს მუშაკი, სიამაყით და სიამოვნებით ვიტყვი, რომ მაღალჩინოსანმა სტუმარმა მას შემდეგ, რაც მონახულა სფფ-ს დროებითი ოფისი, აგრეთვე ახალი ოფისის ადგილი, ეროვნული ნაკრების ტერიტორია, ნაკრების ავტობუსი, მიკროავტობუსი და „ლოტის“ ფორმა, განაცხადა, რომ უფაში შემავალი განვითარებადი ქვეყნების ფედერაციებიდან საქართველო ყველაზე კარგ მდგომარეობაშია...
ეს რაც შეეხება პოზიტიურ მხარეს. თუმცა, არ შეიძლება არ აღინიშნოს, უმაღლესი ლიგის ზოგიერთი კლუბის დამოკიდებულება უფას პროგრეს-კურსისადმი: ფოთის „კოლხეთი“ წარმომადგენელი სერიოზოდ არ გამოაგზავნა, თბილისის „ლოკომოტივიდან“ და ქუთაისის „ტორპედოდან“ კი არც ერთი ხელმძღვანელი მუშაკი არ იყო. ჩვენმა ორმა ლიდერმა კლუბმა მხოლოდ თანამშრომლები მოავლინა...
ნიშანდობლივი იყო შტუდერის კატეგორიული ტონი საქართველოში შესარჩევი მატჩების ჩატარების თაობაზე: უფამ ყველაფერი გააკეთა სტადიონის რეკონსტრუქციისათვის და თუკი ქალაქის მერია 28 მარტამდე განათების პრობლემას არ გადაწყვეტს, მაშინ თბილისში მატჩი არ ჩატარდება! შტუდერიმა გაიხსენა ამ რამდენიმე წლის წინათ საქართველოს პრეზიდენტთან, ედუარდ შევარდნაძესთან შეხვედრა. პრეზიდენტის კითხვაზე: რა უნდა ვიღონო ქართული ფეხბურთის განვითარებისთვის, უფას წარმომადგენლებმა უპასუხეს: ყველაფერი იღონეთ, რომ თქვენი ნაკრები ევროპის ან მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე გავიდეს, რადგან ამით მთელი მსოფლიო გაიცნობს თქვენს სამშობლოს და აღარც ამერიკის ჯორჯია ეგონებით და აღარც კოკა-კოლასთან ექნებათ ასოციაციაო.

მარკუს შტუდერი (პირველ რიგში მარცხნიდან მესამე) მასპინძლებთან და კურსების მსმენელებთან ერთად

ძირითადი თემები, რა თქმა უნდა, კლუბების ლიცენზირება და ფეხბურთელთა ტრანსფერები იყო. ამ უკანასკნელ საკითხზე შტუდერიმა კრულად ილაპარაკა და აღნიშნა, ყველაფერი რამდენიმე დღეში, 16 თებერვალს გადაწყდება, როცა ფიფა, უფა და ევროსაბჭო ერთმანეთს შეხვდებიან და საბოლოოდ მოილაპარაკებენ სატრანსფერო სისტემაზე. ისე კი, შტუდერის აზრით, საქართველოსთვის, რა თქმა უნდა, უპრიანია საკუთარი ფეხბურთელები აღზარდოს და გაყიდოს, რადგან ქართულ კლუბებს ლეგიონერთა საყიდლად კარგა ხანს არ ეყოფათ თანხებიო.

რაც შეეხება ლიცენზირებას, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ სფფ-მ დროს გაასწრო და ჯერ კიდევ ორი წლის წინათ წამოაყენა კლუბების ლიცენზირების იდეა (სფფ-ს ბიულეტენი „ქართული ფეხბურთი“ №1. 1999 წლის იანვარი) და ჩემპიონატის წინ სულ უფრო და უფრო წინ სწევდა ამ იდეას. ახლა კი, უფას პირდაპირ დაავლებას შედარებით მომზადებულნი შევხვდით და მინიმალური ლიცენზიის, იმედი, უმაღლესი ლიგის ყველა კლუბი დააკმაყოფილებს.

მიხეილ საბახტარიშვილი

აი. ისინი, 3068 პრობრას-კურსი გაიარა და-აღიპოოთი მიიღო:

- მურად ანჯაფარიძე (აფხ. ფედერაცია) ანატოლი მილჩენკო (სფფ)
- ავთანდილ კოკია (თბილ. ფედერაცია) გაია ფირცხალავა (სფფ)
- ლევან ყოფიანი (სფფ)
- მამუკა კვარაცხელია (სფფ)
- ოთარ გუნთაძე (სფფ)
- გერა ხეცურიანი (სფფ)
- რევაზ შენგელია (სფფ)
- ამირან კაჭახიძე (კლუბი „სიონი“)
- ზაზა ფაღვანიშვილი („დინამო“ ბთ.)
- ზურაბ ბერაძე (კლუბი თსუ)
- გურამ ნოზაძე (კლუბი „დილა“)
- დავით სამუშა (კლუბი „ფიტჯორჯია“)
- როინ ჩხაიძე (კლუბი „ლოკომოტივი“)
- თამაზ გაბრიჭიძე (კლუბი „გორდა“)
- გულსუნდა დონდუა (კლუბი „გურია“)
- ჯემალ გოგია (სამეგ. ფეხბ. ფედ.)
- ფიცო ნასუაშვილი (კლუბი „ცხინვალი“)
- დავით ფურცელაძე (კლუბი „მეარანი“)
- ნუგზარ მდივანი (კლუბი „მეტალურგი“)
- კახა ჭუმბურიძე (სკოლა „საბურთალო“)
- მამუკა სადარეიშვილი (კლ. „სამგურ.“)
- დავით პეტრიაშვილი (სფფ)
- გია ისინი (სფფ)
- გია იმნაძე (კლუბი „დინამო“ ბთ.)

გამთხვავრება „ლალს“ და „ქართული ფეხბურთის“ რადიკალიზაცია აღნიშნოთ საქართველოში ფეხბურთის დანაკარგის 100 წლისთავი!

ღიმილი ინტერესით გავეცანით თქვენს პუბლიკაციებს საქართველოში ფეხბურთის დანერგვიდან 100 წლისთავთან დაკავშირებით. კარგი საქმეა, სადავო რა არის, ვერ გავიგია, თუკი ენციკლოპედია და სხვა წყაროები ერთმანდს მიგვიითებენ, რომ „საქართველოში ფეხბურთის თამაში დაიწყო XX საუკუნის დამდეგს“. ჩვენც ავღვთებ და XXI საუკუნის დამდეგს „საქართველოში ფეხბურთის დანერგვის 100 წელი“ ვიზეიმოთ. საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ ბევრი კარგი საქმე გააკეთა, რითაც უთუოდ დატოვებს წარუშლელ კვალს საქართველოს საფეხბურთო ცხოვრებაში და დიდებული იქნება თუ ამ საიუბილეო თარიღის აღნიშვნასაც მიითვლის თავის მოღვაწეობის აქტივში. ალბათ, დროა შეიქმნას იუბილეს მოსამზადებელი გეგმა ან საორგანიზაციო კომიტეტი. განზე, ცხადია, არც ხელისუფლება დარჩება. ქართული ფეხბურთის ისტორია ხომ ჩვენი სიამაყეა.

ლალა ცისკარიძე, მირიან კალმახელიძე, ნოდარ ბერიძე, ვაჟა მინდელი და სხვა. (თბილისი)

ქართველებს და რუმინელებს ნორვეგიული უმსაჯავს

28 მარტს მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩს საქართველოსა და რუმინეთის ეროვნულ ნაკრებთა შორის ნორვეგიული მსაჯები მოემსახურებიან. შეხვედრის მთავარი არბიტრი იქნება რუნე პედერსენი, ასისტენტები - ერიკ რასტადი და სტენარ ჰოლვიკი, მეოთხე მსაჯი - ტერიე ჰაუგე.

მსაჯები - „გაგასი გულაგის“ საქმეგოლან

საქართველოსა და რუმინეთის ახალგაზრდულ ნაკრებთა მატჩს ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლში, 27 მარტს, შოტლანდიაში მოემსახურებიან. მთავარი მსაჯია ალან ფრილანდი, ასისტენტები ვილსონ ირვინი და რობერტ ჯონსონი, მეოთხე მსაჯი კი კოლინ ჰარდი.

ქართველებს რუმინელებს დაუპირაპოს

საქართველოსა და უკრაინის ეროვნულ ნაკრებთა ამხანაგურ მატჩს მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი გეგმაში ჩვენი ბალკანელი მეტოქეებიც მიადევნებენ თვალს. რუმინელები მზერავად ნაკრების მთავარი მწვრთნელის ლადისლაო ბოლონის ასისტენტს დან აპოლზანს მოაველენ. სტუმარი თბილისს 13 თებერვალს ესტუმრება.

ეროვნული ჩემპიონატის შუქ-ჩრდილი

საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატი მძიმე კრიზისს თავს რომ აღწევს, კარგად ჩანს შეუიარაღებელი თვალითაც. ამაზე მეტყველებს ჩემპიონატის პირველი წრის დასაბუთება, რომელმაც თითქმის კულმინაციურ წერტილს მიაღწია და ნათლად აისახა გათამაშების ცხრილში, რაც განაპირობა სფეხს მიერ განხორციელებულმა ჩემპიონატის რეორგანიზაციამ — კერძოდ, მისი სტრუქტურის დანიური ვარიანტის დანერგვამ, რომლის დროსაც ჩემპიონატის განმავლობაში უძლიერეს გუნდებს ერთმანეთში 4-ჯერ უნდებოდა პაექრობა. მართალია, ბოლო მე-11 ეროვნულ ჩემპიონატში თბილისის „დინამომ“ რამდენადმე დათმო პოზიცია და ლიდერის როლი ქუთაისის „ტორპედოს“ დაუთმო, მაგრამ ყოველივე ამან ნაკლებად იქონია გავლენა დინამოელთა ძალზე ახალგაზრდული გუნდის სათაშაო ხარისხზე, ახალი მწვრთნელის რევაზ არველიძის ხელმძღვანელობით „დინამო“ თანდათან იბრუნებს ძველ ტრადიციებს, კერძოდ, იმპროვიზაციას, რაც დაფუძნებულია მოთამაშეთა ინდივიდუალურ ოსტატობაზე, რაც გამოარჩევდა თბილისის „დინამოს“ სხვა დანარჩენებისგან. ამის დასტურად გამოდგება თბილისის „დინამოს“ ახალგაზრდული კოლექტივის საშემოდგომო ჩემპიონატის ერთ-ერთი ბოლო კალენდარული მატჩი ქუთაისის „ტორპედოსთან“ მისივე მეთაურის, სადაც დინამოელებმა ყველა რგოლში დაჩაგრეს ტიტულოვანი მოწინააღმდეგე და ღირსეულ გამარჯვებას მიაღწიეს გადელის მიერ გატანილი ერთადერთი გოლის წყალობით. „დინამოს“ ძალუძს ჩემპიონობისათვის ბრ-

ძოლა თუ დაძლეული იქნა გუნდის ე.წ. „აქილევსის ქუსლი“ — კადრების დენადობა. სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ დღეისდღეობით თბილისის „დინამოს“ მაისურის მორგება ვერ აკმაყოფილებს ახალგაზრდა ფეხბურთელთა უმრავლესობას, რომლებსაც ისევ და ისევ „ტუისკენ“ უჭირავთ თვალი. განა თბილისის „დინამოს“ ღირსებას დღეს არ უნდა იცავდეს ალექსიძე, აშვეთია, გოგობერიშვილი, რომ არაფერი ვთქვათ კახი კალაძეზე და გიორგი დემეტრაძეზე? ადრე თუ გვიან თბილისის „დინამო“ უნდა გახდეს ქართული ფეხბურთის ფლავორი. წინააღმდეგ შემთხვევაში თბილისის „დინამოს“ მართლაც სახელი შემორჩება.

კარგი იქნება თუ მომავალი საფეხბურთო ჩემპიონატის დებულებაში შევა კორექტივები, კერძოდ — თბილისის წარმოდგენილი იქნას უმაღლეს ლიგაში არა უმეტეს 3 გუნდით — დინერგოს ე.წ. ლიმიტი. თუ არა და, რა გამოდგება? მაშინ, როდესაც ქართველ ფეხბურთელთა ნახევარზე მეტი საზღვარგარეთის კლუბებში გამოდის, 5 გუნდი, ვფიქრობ, მეტისმეტია — დაბალ ლიგებში ასეთი შეზღუდვა, ცხადია, უმართებულო იქნება. სფეხს უნდა იზრუნოს უმაღლეს ლიგაში სათადარიგო შემადგენლობათა ასპარეზობაზეც, ურომლისოდაც რაიმე სრულფასოვანი რეზერვის შექმნაზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია.

იმედია ამ და სხვა ღონისძიებათა განხორციელებით ქართული ფეხბურთი აღიდგენს დაკარგულ პრესტიჟს.

დემურ ტორაძე

კოლხეგა გულგართვი ორი მაგრი ითაყაუვს

ბულგარეთში შეკრებაზე მყოფმა ფოთის „კოლხეთი-1913“-მა ამ დღეებში ორი ამხანაგური მატჩი ითამაშა სტავროპოლის „დინამოსთან“. პირველი შეხვედრა დასრულდა ფრედ 2-2 (ალსანიშნავია, რომ ფოთელები 0-2-ს აგებდნენ და მხოლოდ ბოლო წუთებში შეძლეს ანგარიშის გათანაბრება). გუშინ გამართა მეორე მატჩი. იგი დასრულდა სტავროპოლელთა გამარჯვებით, 2-0.

ზურაბ იონანიძე ბუქარესტის „რაილი“? თუ ეს ტრანსფერი განხორციელდა, იგი იქნება პირველი ქართველი ლეგიონერი რუმინეთის ჩემპიონატში

რუმინეთის საინფორმაციო სააგენტოების ცნობით, საქართველოს შარშანდელი ჩემპიონატის საუკეთესო მოთამაშე და ბომბარდირი, ქუთაისის „ტორპედოს“ თავდამსხმელი ზურაბ იონანიძე ოთხი დღეა იმყოფება ბუქარესტის „რაილის“ საწვრთნელ ბაზაზე. თუ სინჯებმა წარმატებით ჩაიარა, 29 წლის იონანიძე წელიწადნახევრით დაუკავშირებს ბედს რუმინულ კლუბს.

აი, რას წერს ამის შესახებ ბუქარესტის გაზეთი „სპორტი“ (№17, 6 თებერვალი): „ბუქარესტული კლუბის პრესსამსახურმა გაავრცელა ცნობა იმის შესახებ, რომ ამ კვირას „რაილის“ საწვრთნელ ბაზას მოაკითხა ქუთაისის „ტორპედოს“ თავდამსხმელმა ზურაბ იონანიძემ. იგი დეკემბრშიც იმყოფებოდა, მაგრამ მასთან კონტრაქტი არ გაფორმებულა, ვინაიდან სწორედ იმ დროს შეიცვალა კლუბის ხელმძღვანელობა. პრესსამსახურის ცნობით, ქართველი ლეგიონერი „რაილში“ 2002 წლის 1 ივლისამდე ითამაშებს“.

ბუქარესტის „რაილი“ რუმინეთის ერთ-ერთი უძველესი კლუბია. იგი 1923 წელს დაარსდა. „რაილი“ ქვე-

ზურაბ იონანიძე

წის ორგზის ჩემპიონი (1966-67, 1998-99), თასის ათგზის მფლობელი, რუმინეთის სუპერთასის (1999) გამარჯვებული. კლუბის სპონსორებია „Connex“-ი და „Lukoil“-ი. გუნდი თამაშებს ატარებს ბუქარესტის „რაილის“ 20-ათასიან სტადიონზე.

არაოფიციალური ცნობით, კიდევ ერთი ქუთაისის ტორპედოელი — მცველი ვახტანგ ხვალაიანი სინჯებს გადის ბუქარესტის „დინამოში“.

უფა რასიზმის წინააღმდეგ

უმადლესა რასიზმის მატჩებზე განვირგნოდა რასისტული გამოხდომები მაყურებელთა მხრიდან. უფას სადისციპლინო კომიტეტი უკვე ასეთი შევიდა საქმე განიხილა. „ჩვენს შემფორთვებასაც საზღვარი აქვს“ — განაცხადებს ევროპული ფეხბურთის ჩინოსნებმა და სადისციპლინო კოდექსის ის მუხლი, რომელიც ასეთი ქმედებისთვის მხოლოდ ფულად ჯარიმას ითვალისწინებდა, უფრო გაამკაცრეს. ამერიკიდან, დამანაშავენი ფულსაც გადაიხდნენ და მატჩებს ცარიელი ტრიბუნების წინაშე ჩაატარებენ.

„ოქროს მგახეხელი“ მოსტაო

(გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „ლელო“ №5-7, 9, 10 2001)

მკაცრი დამარცხება

„ვასკოს“ ჩემი ყოფნა ხანმოკლე აღმოჩნდა, სულ ერთი სეზონი — 1972-73. დამეკარგა თამაშის ინტერესი. ახალ პარტნიორებს პროფესიონალიზმი არ ყოფიდათ. არ ვარჯიშობდნენ, სადამოებს გართობაში ატარებდნენ, თამაშის წინაც კი. ხელმძღვანელობა დამარცხებებს მსაჯებს აბრალებდა და ისინი უნდა მოვისყიდოთ შარშანდელით, როცა კლუბმა „კაროიკას“ ჩემპიონობა მოიპოვაო.

ერთწლიანი უპრობლემო ჯანმრთელობის შემდეგ კვლავ შემაწუნა დაშავებულმა თვალმა. შეერთებულ შტატებში გაფრენა მომიხდა და ოპერაციის გაკეთება. კვლავ ექვსთვიანი რეაბილიტაცია. და სრულიად უნუგეშო დიაგნოზი: კარტირის გაგრძელება სარისკოა, შეიძლება მარცხენა თვალით მხედველობის დაკარგვა.

„ვასკოს“ ხელმძღვანელობამ მგზავრობისა და მკურნალობის ტოსტაოც (გროში) არ გადამიხდა, არ მიიღო სამედიცინო დასკვნა და ოუსტიციის სამინისტროს მიმართა, რომ „კრუნიეროსაგან“ მიეღო ჩემში გადახდილი თანხა, მე კი, წმინდა მორალური მოსაზრებით რომ დაეტოვე „კრუნიერო“, უნდა მომეხმინა უზნობისათვის საყვედური ორივე მხრიდან.

ახლა ოუსტიციის სამინისტროს ხშირად ვაკითხავდი, რომ დამემტკიცებინა ჩემი პარტიონება და მიმეღო კონტრაქტი კუთვნილი მთელი ხელფასი. ჩინოვნიკებმა (ჩათვალეს არასწორად) მითითებდნენ ჩემს თხოვნაზე, იმის გამო, რომ როში ცხოვრებას აღარ ვაპირებდი და კლუბის განკარგულებაში ყოფნას, ვინაიდან დაგეგმილი მქონდა სხვა საქმიანობისთვის მომეკიდა ხელი.

ფეხბურთის მოღვაწეთაგან სასტიკი დამარცხება ვივქემ, დიდი დანაკარგებით გაყიდე როში ახალშეძენილი ბინა და ბელგო-ორიზონტში დაებრუნდი, იმ გადაწყვეტილებით, რომ უნდა შეეშვებოდი ფეხბურთს, ახალ ცხოვრებაზე უნდა მეფიქრა. საზღვარგარეთ აღარ ვითამაშებდი, პროფესიულ ფეხბურთში ათწლიანი კარიერის ცხრა წელი პატარა შტატ მინასოტასში გაატარე, მდიდარი მეგობრები არ მყოლია, ამიტომ კაპიტალი ვერ დავაგროვე. და მაინც დიდ და მადლიერი ვარ ფეხბურთის: ამ სიტუაციაშიც მომცა საშუალება სწავლას დაგზრუნებოდი, დიდი დანახარჯების გარეშე, შემეძინა ახალი პროფესია და დამეწყო უბრალო და საკმაოდ კომფორტული ცხოვრება.

ბოსტაო

არ მომეკვდარა

26 წლისამ ვიგრძენი, რომ ტკიბილი და წარმტაცი სიზმარით გაქრა ფეხბურთი და რეალური ცხოვრება დაიწყო. უკან დარჩა დიდება, სახელი, წინ — კითხა ლული ბარში და კინოში სიარული, თავისუფლება და ურთიერთობა ჩვეულ ბრძვ ადამიანებთან. ახლა კერპი კი არა, ადამიანი ვარ. შორს იღუბებდი ბოლოს და ბოლოს, ტოსტაო არ მომეკვდა. იგი მთელი ცხოვრება ჩემშია, წარსულზე ხელს არ ავიდებ, მაგრამ დღევანდელი ბაზეც უნდა ვიფიქრო.

იმ განზრახვით შევეუქე შედეგის შესწავლას, რომ ჩვეულებრივი ექიმი გამოვსულიყავი — არც სპორტული, არც ტრავმატოლოგი, უბრალო მკურნალი ექიმი, დამევიწყებინა ჩემი პრიზები და ჯილდოები. არ დავგმავლა, მივმართე ფსიქიატრს, რომ გამეგო, როგორ მეცხოვრა ჩემს წარსულთან ერთად და როგორ განმედეგა მესხიერებიდან სასიამოვნო მომენტები.

გავიარე მოსამზადებელი კურსი და ფედერალური უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტზე ჩავირიცხე. გაცდენილი ათი წლის კომპენსირება სულაც არ აღმოჩნდა ადვილი და კვლავ ბედნიერად ვგრძნობდი თავს.

ამდენი წლის შემდეგ, როგორ ვცხოვრობ ახლა? უმეტესწილად საინტერესო მატჩებს ვუყურებ ტელევიზორით, ოშვიათად დავდივარ სტადიონზე. იმიტომ კი არა, არ მინდა, ანდა, შეშინა წარსულის გაცოცხლებს, არც ჯანმრთელობის პრობლემების გამო. უბრალოდ, ასე მიძღვრეს ხელს. ძალიან ვარ დაკავებული. როცა ვუყურებ ფეხბურთს, თვალწინ მიდგება გატანილი გოლები, ჩაწოდებები, დიდების მომენტები. ეს თითქოს სიზმარია. სიზმარი კი — სულის რეფლექსი.

ბრწყინვალე მოსწავლე

წარმოდგენილი მქონდა, რომ მედიცინა, პირველ ყოვლისა, ჰუმანური მეცნიერებაა და მისი საშუალებით შევადრევე სხეულის, სიცოცხლისა და სიკვდილის საიდუმლოებაში. მაგრამ იგი ბიოლოგიური და სტატისტიკური მეცნიერებაა. ამ აღმოჩენამ ცოტა არ იყოს, იმედი გამიცრუა და კვლავ მივმართე ფსიქოთერაპიას და ფსიქოანალიზს, რომ გამეერთებინა სხეული და სული, არა როგორც ცდის პირს, არამედ მომავალ სპეციალისტს. იყო სხვა მიზეზებიც, რის გამოც მედიცინის არჩევა გადავიწყვიტე, — ვყოფილიყავ ხალხისთვის სასარგებლო, დავხმარებოდი ყველას, მედიცინაში არის კეთილშობილება, საკუთარი ღირსების შეგრძობა გაძლევს, ადამიანური ექიმი მინდობს გამოვსულიყავი. ბრწყინვალე მოსწავლე ვიყავი და ბოლოს და ბოლოს 160 სტუდენტში საუკეთესო ხუთეულში ალბათ იმიტომ აღმოვჩნდი, მოწოდებლობის ხანაში რომ შევედი უმაღლესში და წინააღმდეგობის დაძლევის გარკვეული ჩვევები მქონდა. ლექციების გარდა დავდიოდი ბიბლიოთეკაში და მოხუცებულთა თავშესაფარში, რათა უკეთ ვიკრეველეთა და დავადებებში, მორგე შეხვედრები კი აშკარას ხდიდა ადამიანის ორგანიზმის სისუსტეს.

არჩევანი კლინიკურ პრაქტიკოს-ექიმზე შევჩაგრე. მიყვარდა პაციენტებთან საუბარი, მსიამოვნებდა რომ შემეძლო სწორი დიაგნოზის დასმა და მკურნალობის სწორი მიმართულებით წარმართვა, რითაც ქირურგიული ჩარევის გარეშე ტკივილებს ვუმსუბუქებდი ავადმყოფს.

ბევრს უკვირდა, რომ საფეხბურთო კლუბში მუშაობა არ ავირჩიე პროფესიონად, ან ოფთალმოლოგად ჩემი სწავლების გამო. ან, ვთქვათ, საბავშვო ჩავდგომოდი რომელიმე პოსპიტალს, სამედიცინო კომენტარია წამომეწყო. ჩემში ბუნებრივად ხედავდნენ — შეცდნენ. კომერციული ტრანზიტი არ აღმოჩნდა. ვსინჯე, სპორტული საქონლის მაღალია და ბენზინგასამართის მეპაიე ვიყავი, მაგრამ მაღე დავრწმუნდი, რომ მეწარმეობა ჩემი საქმე არაა.

1970 წელი. მოსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური მატჩის შემდეგ

ფახბურთში დაბრუნება

მედიცინაში გატარებული ჩემი წლები ისეთი ბრწყინვალე მინც არ ყოფილა. საუნევერსიტეტო პოსპიტალში მომსახურების დონე, ისევე, როგორც სხვა დაწესებულებებში ქვეითდებოდა. მედიკოსები უძნელებს პირობებში მუშაობდნენ. ჯანმრთელობის დაცვის მთელი სისტემა თანდათანობით განწირული იყო. მიზრული ხელფასი მქონდა, რაც პრაქტიკოს-ფსიქოანალიტიკოსის კომპენსაცია სულაც არ იყო.

1990 წელს, ვინაიდან სიძნელებების მიუხედავად გაფორმდი იტალიაში მოსოფლიო პირველობაზე. ისე, გულს გადავაყოლებ-მეთქი. მაგრამ უფრო სერიოზული გამოდგა. კვლავ ჩამოთრია ფეხბურთმა, იგი უფრო სერიოზული მომეჩვენა, რაც ადრეულ წლებში იყო. მეც შესაწინევი გახდი. შემომთავაზეს რამდენიმე ბრაზილიურ გამომცემში თანამშრომლობა. ეს კარგ შემოსავალს მპირდებოდა მომავალი მოსოფლიო პირველობისთვის და დავთანხმდი. ოთხწლიანმა საინტერესო კომენტატორობამ შეუმჩველა გაიარა. 1994 წელს მოსოფლიო თასზე აშშ-ში წავიდი ჩემს ყოფილ პარტნიორებთან რიველინოსთან და ჯეროსონთან ერთად, რომლებიც ახლა ჩემი მოსწავლეები გახდნენ რეპორტიორობაში.

უამრავი შთაბეჭდილება იყო, მათგან ერთს გავიხსენებ. პრესცენტრის კაფეში მომიხლოვდა მსუქანი, ხანსაშუალო მამაკაცი, ბოლოში მოხიხდა და გვერდზე მომიჯდა. მითხრა, რომ დიდი ხანია ჩემი გაცნობა სურს. წარმომიდგა. დემოტო ჩემი, დი სტეფანო, ჩემი კერპი, ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო ფორვარდი ასეთი მომენტებისათვის ღირდა ფეხბურთში დაბრუნება!

ბრაზილიამ გამიბრძვდა, მაგრამ არავინ გაუცვივრებია. ეუფეტური თამაში აჩვენა, ძირითადად ბეებტოსა და გენიალური რომარიოს წყალობით. ისე, ჩვენმა ფეხბურთმა სამწუხარო შთაბეჭდილება დატოვა. თუმცა არც მეტოქეებს გამოუჩენიათ რითიმე თავი. აშშ-ში პირველად გამოვცადე თავი სატელევიზიო კომენტატორად ქვეყნის მასშტაბით. მანამდე ვყოფილიყავი ერთადერთი პირი, რომელიც ემოციის მართვაც მესწავლებინა. მოწაფეებს ვუყვარდი. ჩემთვის უმაღლესი შეფასება მათი სიტყვები იყო: „თქვენგან ვისწავლეთ ყველაზე მთავარი — ყოველ პაციენტში ადამიანი დავინახეთ“. თანდათან დაგუბრუნდი საქმიო პრაქტიკას. ჩემი საქმიო სტაჟი 21 წელიწადს შეადგენდა. ფეხბურთის პროფესორს მივუღებდნენ, მედიცინის პროფესორს გახვნი.

1981 წელს სწავლა დავამთავრე, შემდეგ ორი წელიწადი პრაქტიკულად ვცხოვრობდი მოსპიტალში. ამ ხნის განმავლობაში კიდევ ვნდებოდი ეკრანებსა და ჟურნალებში, ყოფილი გულშემატკივრების ყურადღებას იწვევდა პიპოკარტის ფიცის პროცედურა.

დიდ სიამოვნებას მანიჭებდა ავადმყოფების მკურნალობა, ეს პროფესიის სიამაყისა და პასუხისმგებლობის შერწყმა გახლდათ.

მაგრამ კარგი ფიციკური მომზადებაც არ მშველიოდა გაუსაძლის დადლილობაში. სამედიცინო ლიტერატურის საკითხავი დროც კი არ მქონდა. ამიტომაც, რამდენიმე ხნის შემდეგ სიამოვნებით დავთანხმდი ჩემსავე სამედიცინო ფაკულტეტზე წამეკითხა ლექციები.

ეკითხულობდნენ იმუნოლოგიის კურსს, რაც აუცილებელია ყოველი მედიკოსისათვის. შემდეგ დამამთავრებელ სტუდენტებს პრაქტიკულ მეცადინეობას ვუტარებდი. ვცდილობდი ტექნიკურ ჩვევებთან ერთად მათთვის პაციენტთა ემოციის მართვაც მესწავლებინა. მოწაფეებს ვუყვარდი. ჩემთვის უმაღლესი შეფასება მათი სიტყვები იყო: „თქვენგან ვისწავლეთ ყველაზე მთავარი — ყოველ პაციენტში ადამიანი დავინახეთ“. თანდათან დაგუბრუნდი საქმიო პრაქტიკას. ჩემი საქმიო სტაჟი 21 წელიწადს შეადგენდა. ფეხბურთის პროფესორს მივუღებდნენ, მედიცინის პროფესორს გახვნი.

იტალიის შემდეგ ერთი წელიწადი გაგრძელდა ჩემი სამედიცინო პრაქტიკა კვლავინდებური მოვალეობის პასუხისმგებლობით. ახლა აღარ მგონია, რომ დავუბრუნდე. უფრო მშვენი ცხოვრების რიტმს მივიჩვიე, რაც წიგნის წაკითხვისა და კინოში წავსვლის საშუალებას მაძლევს, ურომლისოდაც ვერ წარმომიგენია ცხოვრება.

(გაგრძელება იქნება)

საზღვარგარეთის ფეხბურთის აგზა

ლილიან შუკია: ფარალანინაგს იტალიაში „პას“ გვიქვინა, პაპრაე საფრანგეთისაკენ განსვენებამო გოლიან გინილიან

„საფრანგეთში მითამაშია, იტალიაშიც. ფარალანინაგს ყველაზე „ბუას“ გვექვინა, მაგრამ აპენინებზე ტიფოზების ასეთი გამონათქვამები შემდეგ ბოდიშს გვიხდია“ — ეს სიტყვები ეკუთვნის სერია A-ში მოთამაშე ფრანგ ფარალანინაგს მცველს ლილიან ტურამს. ამას წინათ ვერონას სტადი-

ტიფოზები

ონზე გამოსვლისას, როდესაც ტურამი ბურთს ენებოდა, იქაური გულშემატკვრები „ბუას“ გაიძახოდნენ, მატჩის შემდეგ „ვერონას“ კლუბის ბრენდინგი თან-ბატისტა პასტრელი პარკული მივიდა ტურამთან და ბოდიშში მოიხადა ასეთი რასისტული გამონათქვამების გამო. ამით მან ტიფოზების გულისწყრომა გამოიწვია. ტურამმა გულწრფელად შეუნდო იტალიელებს და საჯანგებოდ აღნიშნა გუნდის თავკაცის თავდადება.

რეპინალი ილია „აბლატიოს“ სურს

ცნობილი გახდა, რომ რუმინელი თავდამსხმელი ადრიან ილიე სურს გადამბრუნდეს მადრიდის „ატლეტიკო“-ში. მისი მესვეურები მზად არიან „ავალენსიას“ გადაუხადონ 9 მილიონი დოლარი.

ნაფიცი „შალკეში“ ჩრება

ამას წინათ ცნობილია ჩვენმა ფეხბურთელმა, რომელიც გერმანიის ბუნდესლიგის „შალკე-04“-ში გამოდის, განაცხადა, რომ კარიერის დასრულებას სამშობლოში აპირებს. მიუხედავად ამისა, ცნობილი გახდა, რომ მან თავის გუნდთან 2002 წლის 30 ივნისამდე გაინანგრალივა კონტრაქტი.

ყველაზე სიმათიური დელ პიერო, გადაწყვიტავს იტალიაშია ქალაგა

აპენინების ჟურნალმა „DONNA MODERNA“-მ შესთავაზა იტალიელ ქალებს გამოევილინათ „სერია A“-ს ყველაზე სიმათიური ფეხბურთელი. გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო 11.014-მა რესპოდენტმა. შედეგები ასეთია: 1. ალესანდრო დელ პიერო (43%), 2. ანდრეი შევენკო (39%), 3. ფაბიო კანავარო (12%), 4. ვიჩენცო მონტელა (6%).

„ჩალი“ კაფუნ ავატივა

ლონდონის „ჩელსის“ მარცხიანმა გამოსვლებმა ძალიან შეაშფოთა ამ მდიდარი კლუბის ხელმძღვანელობა. ახლა კლაუდიო რანიერი, უპირველეს ყოვლისა, დაცვის გაძლიერებას აპირებს. ამ მიზნით უკვე დაიწყო მოლაპარაკება „რომასთან“, რომელსაც ლონდონელები ბრაზილიის ნაკრების მცველ კაფუნში 15 მილიონ დოლარს სთავაზობენ.

ფეხბურთელები იტალიაშია პარტიოლიანე

რამდენიმე ფეხბურთელი აღმოჩნდა ჩათრეული იმ სისხლის სამართლის დანაშაულში, რომელსაც ახლა მილიანის პოლიცია იძიებს.

ჭერ არც ფეხბურთელებს ვგარებს ასახელებენ და არც კლუბებს, თუმცა ხაზს უსვამენ, რომ ლაპარაკია ყველაზე უფრო ცნობილ, პოპულარულ კოლექტივებზე. ინტერნეტის საიტზე ცხადდება ყველაზე უფრო ძვირადღირებული მეტავეების მისამართი, ტელეფონები და ფაი. „ისინი იღებდნენ ერთიან სამ მილიონ ლირამდე (500-1500 დოლარი). ბევრი კოლექტივი ვერ გადაიხდის ასეთ თანხას, — განაცხადა საგამომძიებლო ჯგუფის ხელმძღვანელმა ფილიპო ნანამ, — ფეხბურთელები მეტავეებს ინტერნეტით უკავშირდებოდნენ, სადილად პარტიებდნენ, შემდეგ კი ერთობოდნენ“.

იტალიური კანონების მიხედვით, არც ფეხბურთელებს და არც მეტავეების მოქმედება ამ შემთხვევაში არ აქვება. დამანაშავეა ის, ვინც ამგვარი მოქმედებით მდიდრდება. ჩვენთანაა პოლიციამ თავდასხმა მოაწყო ინტერნეტის საიტზე, კონფისკაცია გაუკეთა მთელ ორგანიზაციას, ხოლო ორი თანამშრომელი, 40-დან 50 წლის ასაკამდე, დააპატიმრა.

„ინტერის“ ხელმძღვანელობამ (სწორედ ამ კლუბის მოთამაშეებზე არის სერიოზული ეჭვი) განაცხადა, რომ მისი ფეხბურთელები აქ არავითარ შემთხვევაში დამანაშავეები არ არიან და მათ არავითარი გამოძიება არ შეეხება. კლუბმა თვით შეამოწმა თავისი ყველა ფეხბურთელი და ვერავითარი კავშირი მეტავეებთან ვერ დაადგინა.

ყალბი პასპორტის გამო

როგორც ავსტრიულ კლუბ „გრაიცის“ მთავარმა მენეჯერმა განაცხადა, მას აღარ სჭირდება რუსი მცველი რამიზ მამედოვი, რომელსაც ყალბი პასპორტი აღმოაჩნდა. მას შემდეგ, რაც მამედოვმა „გრაიცი“ დატოვა, ამ ფეხბურთელით არავინ დაინტერესებულა.

სამხანაური ნიტი - 7,5 მილიონ დოლარად

მარსელის „ოლიმპიკის“ მიმემდეგომარეობაში ჩავარდნილი ესპანელი მწვრთნელი ნავიერ კლემენტე გამოხვალს ისევ ესპანური კლუბებიდან მოთამაშეების მოწვევაში ექვსს. ამჯერად სამხანაური წლით 7,5 მილიონ დოლარად დაიდო კონტრაქტი „მალორკას“ ნახევარმცველ იოვან სტანკოვიჩთან.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ტრანსფერები

რუსულ ფეხბურთში გაცხოველებული სატრანსფერო პერიოლია. მიმოხილვულთა აზრით, ყველაზე მნიშვნელოვანად ჩაითვალა ნაკრების თავდამსხმელ მაქსიმ ბუნიკინის რომენსკოეს „სატურნიდან“ მოსკოვის „ლოკომოტივიში“ გადასვლა.

მნიშვნელობით მეორეა ეროვნული ნაკრებისა და მოსკოვის „სპარტაკის“ ნახევარმცველ ანდრეი ტიხონოვის ჩარიცხვა სამარის „კრილია სოვეტოვში“, მესამე კი, ცნობილი მკვარე მაქსიმ ლევიცის გადმოსვლა საფრანგეთის უმაღლესი დივიზიონის კლუბ „სენტ-ეტენიდან“ მოსკოვის „სპარტაკში“.

ამოკარის არ სურს იტალიაშია მესამე ლიგაში

ამას წინათ ინგლისის მესამე დივიზიონის აუტსაიდერმა კლუბმა „დარლინგტონმა“ განიზრახა გუნდში სათამაშოდ მიიწვიოს ნიგერიის ნაკრების ვეტერანი ფეხბურთელი დანიელ ამოკაჩი, რომელიც აქამდე ნელი გამოდიოდა პრემიერ-ლიგის ლივერპულის „ვეერტონში“. „დარლინგტონმა“ ამოკაჩის საშური კონტრაქტი შესთავაზა, მაგრამ დიდი ყოყმანის შემდეგ ნიგერიელმა მაინც უარი უთხრა მესამე დივიზიონელებს - სამშობლოში აღარ ჩამეცვლება, სირცხვილით როგორ გავაძეულებ, რომ ასეთი დაბალი დონის გუნდში ვთამაშობო.

ოტმარ ჰიტცფელდი

სულ დაბლა, დაბლა...

მსოფლიოს 1994 წლის ჩემპიონატის საუკეთესო სწრაფი ოლეგ სალენკო, რომელიც უკანასკნელ ხანებში პოლონურ „პოლონიში“ თამაშობდა, იძულებულია ახალი კლუბი ეძებოს. საქმე ის არის, რომ „პოლონი“ ხელმძღვანელობის განცხადებით, მას აღარ სჭირდება რუსი ფეხბურთელი.

ბიზოვეცაბე შაპო კალაძე

„ლელოს“ წინა ნომერში შემატყობინეთ იტალიის სერია A-ში კახი კალაძის წარმატებულ დებიუტის შესახებ. სპეციალისტებისა და მასმედიის გამოხმაურება ერთმნიშვნელოვნად აუტყებს „მილანი“-ს „რეგინას“ განვილ მატჩში ქართველი ლეგიონერის გარჯას. ამავე აზრისაა ცნობილი რუსი მწვრთნელი ანატოლი ბიშოვეციც, რომელიც თავად დაესწრო ამ შეხვედრას: „ქართველმა მცველმა ძალიან კარგად ითამაშა, შეცდომებიც არ დაუშვა და შესამჩნევად გაძლიერა „მილანის“ დაცვითი ხაზი. ჩემს თავზე გამომიცდია, რა ძნელი გამოხვიდეს „სან-სიროზე“. 60-იან წლებში ამ სტადიონზე არაერთხელ მითამაშია“.

დაიღუპა 70-იანი წლების პარსკვლავი

ვის არ სმენია 70-იან წლებში რომის „ლაციოსა“ და ტურინის „იუვენტუსის“ ვარსკვლავის ნანდო ვიოლას სახელი. ამ ნიჭიერმა ნახევარმცველმა იტალიის სერია A-ში 100-ზე მეტი მატჩი ითამაშა და არაერთხელ დაუცვია „სკუადრა აძურას“ სახელი. ოთხშაბათს, საღამოს იგი ავტოკატასტროფაში დაიღუპა.

მათეუსი ახალ აპკლავში?

გერმანული გუნთ „ბილდის“ ცნობით, სახელგანთქმულმა ვეტერანმა მცველმა ლოთარ მათეუსმა მზადყოფნა გამოთქვა დაენმაროს ბუნდესლიგის ერთერთ აუტსაიდერს ფრანკფურტის „აინტრახტს“. „თუ მოთამაშე-მწვრთნელად მიმიპატიებენ, დარწმუნებული ვარ გუნდს ლიგადან გავარდნას გადავარჩინ“. როგორ გამოეხმაურნენ „აინტრახტის“ მებატონეები მათეუსის წინადადებას, ჭერჭერობით უცნობია.

ჰიტცფელდმა „ბაიერნის“ კონტრაქტი გააგრძელა

მაშ ასე, დიდი ყოყმანის შემდეგ მიუნხენის „ბაიერნის“ მთავარი მწვრთნელი ოტმარ ჰიტცფელი კლუბის პრეზიდენტის ფრანც ბევენბაუერის მოთხოვნას დაჟებულა და ბავარიულ გუნდთან კონტრაქტი გააგრძელა 2004 წლის 1 ივლისამდე. ეს იმითომ მოხდა, რომ მზები დაიხრა, 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის დამთავრების შემდეგ ოტმარს გერმანიის ეროვნული ნაკრების თავკაცად ნიშნავენო. რათა ბოლო მოეღო ასეთი ინფორმაციების გავრცელებას, „ბაიერნის“ მებატონეებმა ამთავითვე დაიჭირეს თადარიგი.

EUROBET-ის ფსონები

Table with columns for date, odds, and bet types. Includes sections like 'ინგლისი • მესამე დივიზიონი', 'ინგლისი • პირველი დივიზიონი', 'ინგლისი • მესამე დივიზიონი', 'ინგლისი • პირველი დივიზიონი', 'ინგლისი • მესამე დივიზიონი', 'ინგლისი • პირველი დივიზიონი'.

ზოგი კვირალ დაუჯდათ, ზოგის გასვალს

„პარი სენ-ჟერმენის“ ხელმძღვანელობა ცდილობს გუნდში შექმნილი მძიმე მდგომარეობის გამოსწორებას...

რა, რომლისაც ნაკრებში ჩატარებულ 34 მატჩში 16 გოლი აქვს გატანილი.

მსაჯს ნუ დაეშუქებო, უიგალოა

ფრანგულ კლუბ „ბასტიას“ მთავარი მწვრთნელი ფრედერიკ ანტონელი...

ნიქიარ ფინელ ფორსკარ ფორსკარით...

...დაინტერესებულია ლევერკუზენის „ბაიერის“ იგი თანახმაა ლონდონის „ჩელსის“ 4 მილიონი დოლარი გადაუხადოს...

დაუმი, როცა „ბაიერს“ ხელმძღვანელობდა, აღრეც აპირებდა ფორსკარის მიწვევას.

ლიხს, პაპი ახალგაზრდობაში ვიპაჩა იყო

ის, რომ რომის პაპი იოანე პავლე II ასეა დაინტერესებული ფეხბურთით და ხშირად ვატიკანში იწვევს გამოჩენილ ოსტატებს...

„ბარი“ ხაზს ხომ არ ეკიდება

„ბარი“, რომელიც ახლა „სერია A“-ში უკანასკნელ ადგილზეა, ყოველნაირად ცდილობს სატურნირო ცხრილის ფსკერს თავის დაღწევას...

ლო პოჯი, რომელიც ამ კლუბში ძირითად შემადგენლობაში ვერ ხვდებოდა.

ვახანი კარაქისკი: გვიბრძანებს, მოკრა და გათავადა

ცნობილია მწვრთნელი ვეგენი კუჩერევიცი, რომელიც ახალი წლიდან მოსკოვის „ტორპედო-ზის“ უღვას სათავეში, განაცხადა:

— ველას ასოვს, როგორ გადავიდნენ დნებროპეტროვსკის „დნებრიდან“ კიევის „დინამოში“ ოლეგ პროტასოვი და გენადი ლიტოვჩენკო...

„ვიჩენსა“ ვისზე ნაკლებია?

კიდევ ერთი კლუბი — „ვიჩენსა“, რომელიც „სერია A“-ში ძალიან გაკვირვებულია, სულაც არა ურის ფარსხალს...

ალბანელი კარგად თავაშობს

იტალიური „ბრეშია“ ახლა გააფთრებით იბრძვის სერია A-ში დარჩენის უფლებებისთვის...

რეკონსტრუქცია და ვერონა რეინაგები მისხას

„ლელოს“ მკითხველმა იცის, რომ ვერონის მთელ რიგ ქვეყნებში (საფრანგეთი, ინგლისი, შოტლანდია, იტალია, ესპანეთი) გრძელდება ე.წ. საპასპორტო სკანდალები...

პასპორტი, ხოლო ვერონისთვის ეს დოკუმენტი ამ დღეებში გადაეცემა. ურუგვაელი უდინეში დაპატიმრეს, ალვარო 2 საათი უხსნიდა გამომძიებელს რა მონაცემების მიხედვით მიიღო იტალიური პასპორტი...

სწორედ ეს იყო ვერონისთვის მთავარი დასაყრდენი საბუთი, როცა იტალიური მოქალაქეობის დამადასტურებელი მოწმობა მოითხოვა. და აი, ბოლო დღეებში მოხდა საოცრება — ფეხბურთელის ადვოკატებმა სტრატეგია შეიცვალეს და განაცხადეს, რომ მათ კლიენტს არასოდეს სურდა მიედო ვეროკავშირელი მოქალაქის სტატუსი...

100 წლის იუბილეასთვის 60 მილიონს დახარჯავენ

გაიხად მადრიდის „რეალის“ დარსების 100 წლისთავი აღინიშნება. ამ ზეიმის დიდი ამბით ჩატარებისათვის „რეალის“ ხელმძღვანელობა მზად არის გამოჰყოს დაახლოებით 60 მილიონი დოლარი...

ფიოლარს დაბიუტანები აყოლა

27 თებერვალს გერმანიის ნაკრები ამხანაგურ მატჩში შეხვდება მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონებს — ფრანგებს. ამ მატჩში გერმანიელების მთავარ მწვრთნელ რუდი ფიოლერს, საკუთარი განცხადებით, ერთი დებიუტანტიც ეყოლება...

უკლიერასი იან კოლერი

ბრიუსელის „ანდერლექტის“ ჩემპიონთა ვარსკვლავი იან კოლერი აღიარებულია ბელგიის №1 ფეხბურთელად. 2000 წლის შედეგების მიხედვით მან გაასწორა თავის თანაკლუბელს ვანდერჰაგსა და ბესაჩიოს.

15 ქულის უპირატესობით

ინგლისის ჩემპიონატის მიმოხილვა

აზრი, რომ „მანჩესტერ იუნაიტედს“ სხვა კლუბებთან შედარებით უპირატესობა ექნებოდა, ჯერ კიდევ ინგლისის პირველობის დაწყებამდე გამოითქვა და მას, რა თქმა უნდა, სათანადო საფუძველიც ჰქონდა. უპირატესობა, მაგრამ ასეთი? ახლა, როცა შეჯიბრების დამთავრებამდე 12 ტური დარჩა, ყველა მიმოხილველი მტკიცედ თვლის, რომ შარშანდელი ჩემპიონი კვლავ გაიმარჯვებს — იგი ხომ უახლოეს მდევარს, ლონდონის „არსენალს“ მთელი 15 ქულით უსწრებს. შეიძლება გუნდმა რაიმე მიზეზის ასეთი უზარმაზარი უპირატესობა განიავოს? რა თქმა უნდა, ფეხბურთში ყველაფერი ხდება, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთ აწყობილ მექანიზმს რა უნდა მოუვიდეს?! XXV ტურში ლიდერის ოდნავ მაინც დამუხრუჭებას შეეცადა მისი ერთ-ერთი მდევარი „სანდერლენდი“, ერთ უმეტეს, რომ საკუთარ მინდორზე თამაშობდა, სადაც იგი შარშანდელი აპრილიდან არ დამარცხებულა! გამარჯვების შემთხვევაში „სანდერლენდს“ მანჩესტერულელებზე „მხოლოდ“ 10 ქულით ნაკლები ექნებოდა, და რაღაც ოდნავი იმედიც — თავის ისტორიაში მე-შვიდედ მოეპოვებინა ინგლისის ჩემპიონობა. არაფერი გამოვიდა! რა თქმა უნდა, „სანდერლენდს“ მონდომებასთან ერთად არც ოსტატობა აკლდა და პირველ ტაიმში შეუპოვრად უტევედა მსაპინძლების შეტევები პირდაპირ კლდეს აწყობდა — „მანჩესტერ იუნაიტედში“ ახლა ბრწყინვალედ თამაშობს ცენტრალური მცველების წყვილი: სტამი — ბრაუნი. როგორც ინგლისელი კომენტატორები წერენ, ალექს ფერგიუსონმა ასეთი შესანიშნავი დუეტის შედგენით საიმედოდ დაიცვა ბარტუზის კარი, რომლისათვის რეალური საფრთხის შექმნა ახლა დი-

დი პრობლემა გახდება არა მარტო ინგლისურ, არამედ ყველაზე ძლიერ ინტერნეტის კლუბებისთვისაც. ვნახო! ყოველ შემთხვევაში, „სანდერლენდმა“ სტამ-ბრაუნის წყვილს ვერაფერი მოუხერხა, პირველ ტაიმში კი მხოლოდ ერთი მწვევე მომენტის მსგავსი თუ შექმნა. მატჩის ბედი მეორე ტაიმის დასაწყისში გადაწყდა. მსაპინძლების კარისაკენ გაიქრა ენდი კოული, რომელსაც ზოგი ეურნალისტის ცნობით, სათანადო რიგო სკამზე დასმას (და გაყვდას) უპირებენ, ამიტომ დიდი მონდომებით თამაშობს. „სანდერლენდს“ ცენტრალურმა მცველებმა ვარგამ და კრელოკმა კოული ვერ შეაჩერეს და მან შედლო ანგარიშის გახსნა. აი აქ კი მსაპინძლების კაპიტანი მაიკლ გრეი მსაჯს შეეკამათა: იგი ამტკიცებდა, რომ კოულმა ბურთი ხელით „მოიმარჯვა“. მსაჯი კაპიტანს არ დაეთანხმა და რახან გრეი არა ცხრებოდა და გრემ პოლს არ ეშვებოდა, იგი მინდორიდან გააძევა. ამის შემდეგ „სანდერლენდს“ თამაში ქაოტური გახდა და სტუმრებმა საბოლოოდ სამი ქულა მოიპოვეს — 1-0. მართალია, შემდგომი მატჩი უკვე საკუთარ მინდორზე „მანჩესტერ იუნაიტედმა“ ლივერპულის „ვეერტონთან“ კვლავ ასეთივე მოკრძალებული ანგარიშით მოიგო, მაგრამ „სანდერლენდი“ სტუმრად გიორგი ქინჭლაძის „დერბი ქაუნთისთან“ დამარცხდა — 0-1, რის შემდეგ მეოთხე ადგილზე გადაინაცვლა და ახლა ლიდერს უკვე 19 (!) ქულით ჩამორჩება. „მანჩესტერ იუნაიტედი“ ჩემპიონობას კი მიუახლოვდა, მაგრამ ალექს ფერგიუსონი მაინც თვლის, რომ მილოცვა ჯერ აღრეა.

ჩემპიონატის დაწყებამდე „მანჩესტერ იუნაიტედს“ მთავარ მტრად ლონდონის „არსენალი“ ითვლებოდა. ახლა ეს საეგებობი პირობითი გახდა, თუმცა ლიდერის უახლოესი მდევრები სწორედ „მეთოფეები“ არიან. გავიხსენოთ, რომ XII ტურის შემდეგ „მანჩესტერ იუნაიტედი“ და „არსენალი“ პირველ-მეორე ადგილებს იყოფდნენ, მაგრამ შემდეგ ლონდონელებს ძალიან მძიმე პერიოდი დაუდგათ, ჩავარდნა ეროვნულ ჩემპიონატზეც ჰქონდათ და ჩემპიონთა თასზეც. შემდეგ არსენ ვენგერის გუ-

ნდმა გამოასწორა მდგომარეობა და ჩემპიონთა საგაიოს ლიგაში საგზურის მოპოვება არ უნდა გაუჭირდეს. „არსენალის“ შემადგენლობა მტრად ძლიერია, ფრანგი სპეციალისტის განკარგულებაში არაერთი შესანიშნავი ოსტატია, თუმცა ერთი საფრთხე მაინც არსებობს — მათი დიდი

ნაწილი ასაკოვანია და თუ ახლა არა, უახლოეს წლებში მაინც შემცველები უნდა მოეხდნოთ. „არსენალი“ (47 ქულა) თუ ლიდერს არ ემუქრება, თავად გრემობს „ლივერპულის“ (44) სუნთქვას. ევროპაში ულიემ ინგლისის მრავალგზის ჩემპიონი რაღაც „საერთაშორისო კლუბად“ აქცია. პოლანდურ მეტყველებს, გერმანელებს ბაბელსა და ციგეს, ჩემპიონებს, ფრანგ ლიდერს ფინელ პიუბის (რომელსაც ძალიან აქებენ) ახლა კიდევ ერთი განთქმული იარაღი ლტმანენი დემატა „ლივერპულმა“ დაკარგა შესაძლებლობა სტუმრად, „მეინ როულზე“, პირველად 1991 წლის შემდეგ დემარცხებინა „მანჩესტერ სიტი“ — 1-1, მაგრამ ბოლო მატჩში შინ მძიმე მარცხი — 3-0 აგვმა ლონდონის „ვესტ ჰემ იუნაიტედს“.

არაინ, გაცილებით უკეთეს შედეგებს მოელოდნენ. რა თქმა უნდა, ჯერ ძალიან აღრეა აუტსაიდერთა გამოკვეთილ ჯგუფზე ლაპარაკი — აქედან თავის დაღწევის საშუალება ჯერ კიდევ არსებობს, მაგრამ ყველაზე მეტად გაუჭირდება უსახურად მოთამაშე „ბრედფორდს“, რომელიც 16 ქულით „მტკიცედ“ დამკვიდრდა უკანასკნელ, მე-20 ადგილზე. არც ისე შორს არიან „ქოვენთრი სიტი“ (21), „მანჩესტერ სიტი“ (23), რომელსაც სულ ახლახან შეემატა, მიმოხილველთა აზრით, აშემადა კარგად მოთამაშე ანდრეი კანჩელსკისი. არც „მიდლსბროს“ (26) მდგომარეობა მყარი, გიორგი ქინჭლაძის „დერბი ქაუნთიმ“ კი უკანასკნელ ტურში „შავი კატების“ ანუ „სანდერლენდის“ დამარცხებით 1-0 რამდენადმე გამოასწორა მდგომარეობა — 27 ქულა მოაგროვა. მორიგი XXVII ტური 10 თებერვალს გაიმართება. რა თქმა უნდა, ყურადღების ცენტრშია „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მატჩი ლონდონში „ჩელსისთან“. აქ „მანჩესტერ იუნაიტედს“ არაერთი მძიმე მარცხი უნახავს. „არსენალი“, ყოველ შემთხვევაში, ელის ლიდერის დამუხრუჭებას, თვით კი ასევე მეტად სახიფათო „იფსვიჩ თაუნს“ მიიღებს. დიდი მნიშვნელობა აქვს მესამე და მეოთხე ადგილებზე მყოფ „სანდერლენდს“ და „ლივერპულის“ შეხვედრას პირველთა მინდორზე. ერთი სიტყვით, ლიდერთა ჯგუფში შეიძლება გარკვეული გადაადგილებები მოხდეს. რაც შეეხება „დერბის“, მას მძიმე მატჩი მოელოდა სტუმრად „ლიდს იუნაიტედის“ წინააღმდეგ. ხომ საინტერესო შეხვედრებია, მაგრამ კიდევ უფრო საინტერესო ტური მცირე შესვენების შემდეგ 24 თებერვალს შედგება. აქ საკმარისია თუნდაც ორი შეხვედრის დასახელება: „მანჩესტერ იუნაიტედი“ მიიღებს „არსენალს“, ხოლო „ლივერპული“ — „ჩელსის“. ქინჭლაძის „დერბი“ ძლიერ „ასტონ ვილას“ უმსაპინძლებს.

ბიბი ბამბაქაძე

სპორტული კლასიკა

ნბა: გაკილს „საბურავა დაუშვა“

ამ შაბათს ნაციონალური საკალათბურთო ასოციაციის ვარსკვლავები საჩვენებელ ამხანაურ მატჩს გამართავენ, მაგრამ საქმე იქითკენ მიდის, მაყურებელი ამ დღეს მრავალ წარჩინებულ მოთამაშეს მოიხილავს: ტრავმების გამო ვერ ითამაშებენ გრანტ ჰილი „ორლანდო“ და პლანსო მორინი „მიაშიღან“. გუშინ კი თავისი ავადმყოფობის შესახებ გამოაცხადა „ლოს-ანჯელეს ლეიკერსის“ ვარსკვლავმა შაკილ ო'ნილმა. მისი თქმით, წინა მატჩში ფეხი იღრძო და რამდენიმე დღით ვეღარ ივარჯიშებს: „ჩათვალეთ, რომ ვარ დიდი 18-ბორბალიანი სატვირთო ავტომანქანა და უყურადვართ ბორბალს საბურავი დაეშვა. ახლა იძულებული ვარ სწრაფ შევწყვიტო, მაგრამ მალე საბურავს გამოვცვლი და კვლავ განვაგრძობ სვლას“.

ამასობაში გუშინ ნბა-ს რეგულარულ ჩემპიონატში მორიგი მატჩები გაიმართა: პორტლენდი — სიეტლი 97:80, ბოსტონი — მილუოკი 94:91, ფილადელფია — ჰიუსტონი 87:112, კლივლენდი — სან-ანტონიო 89:107, ნიუ-იორკი — დალასი 96:93 (ორი ოვერტაიმი), ორლანდო — ვაშინგტონი 107:98, მინესოტა — საკრამენტო 117:88, გოლდენ სტეტი — ლოს-ანჯელეს კლიპერსი 89:88, ლოს-ანჯელეს ლეიკერსი — ფინიქსი 85:83, ვანკუვერი — იუტა 82:92.

- ნბა-ს სენაიპართა ათეული (8 თებერვლის მონაცემებით):**
1. კობი ბრაიანტი (ლოს-ანჯელეს ლეიკერსი) — 46 პატი, 491 ქულა
  2. ალენ აივერსონი (ფილადელფია) — 47,480
  3. ჯერი სტოკპაუსი (დეტროიტი) — 47,450
  4. ვინს კარტერი (ტორონტო) — 41,410
  5. კრის ვებერი (საკრამენტო) — 43,484
  6. შაკილ ო'ნილი (ლოს-ანჯელეს ლეიკერსი) — 39,424
  7. ტრეისი მკგრედი (ორლანდო) — 44,437
  8. ანტუან ჯემისონი (გოლდენ სტეტი) — 47,461
  9. პაულ პირსი (ბოსტონი) — 48,395
  10. სტებტონ მერბური (ნიუ-ჯერსი) — 46,380.

საგონისა ცოლს სიყვავა არ შეანიც

ნბა-ს ლიტველი ვარსკვლავის არვიდას საბონისის მეუღლე ინგრიდა შარში გაეხეხა — მას დაუმტკიცდა ავტომანქანის ნასვამ მდგომარეობაში ტარება. ბოლო ერთ წელიწადში ეს უკვე მეორედ მოხდა. პირველად ინგრიდას სისხლის ანალიზმა ალკოჰოლის 0,23-პროცენტიანი კონცენტრაცია უჩვენა, ახლა კი — 0,26 პროცენტი, როცა დასაშვებია მხოლოდ 0,08.

მოსამართლემ ინგრიდა 3 ათასი დოლარით დააკავშირა, მას 3 წლით ჩამორთვა მანქანის მართვის მოწმობა და 32-დღიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. ამჟამად წყდება საკითხი შეიძლება თუ არა ქალბატონ საბონისს პირობითი სასჯელი შეუფარდონ. თუ ასე მოხდა, ქალს სპეციალურ სამაჟურს შეაბამენ, რომელიც დააფიქსირებს მის ადგილმდებარეობას.

როდესაც ინგრიდას მეუღლეს, „პორტლენდის“ ცენტრფორვარდს სთხოვეს მომხდარი ამბის კომენტარი, არვიდასმა ჩვეულებრივად თქვა: „თუ დამნაშავეა, პასუხიც თავად ავსო. მე ასეთი წვრილმანებისთვის დრო არ მრჩება, ჩემი პრობლემებიც თავისუფალი მაქვს“.

„ფორმულა 1“-ის ცნობილმა პილოტმა რაფაელ შუმახერმა სეზონისათვის მზადება შეწყვიტა. მიზეზი საბატიო აქვს — მას დაეღუპა საყვარელი ძაღლი. ამ დღეებში რაფაელ გერმანიაში მშობლებთან გაემგზავრა, თან 10 თვის ლეკვი არკონი წაიყოლია. ერთ-ერთი გასეირნების დროს იგი პატრონს გაეჭკა და გამგლები მანქანის ბორბლებს ქვეშ მოექცა. მომავლადვე მეგობარი რაფაელმა ვეტერინარულ საავადმყოფოში გააქანა და იქაურ ექიმს 5 ათასი დოლარის გასამჯრელოს შეპირდა, თუ ძაღლს სიცოცხლეს შეუნარჩუნებდა, სამწუხაროდ, ექიმის ყველა ცდა უნაყოფო გამოდგა.

შუბანერ-უმცროსა „კეგონარი“ დააკრა

„ფორმულა 1“-ის ცნობილმა პილოტმა რაფაელ შუმახერმა სეზონისათვის მზადება შეწყვიტა. მიზეზი საბატიო აქვს — მას დაეღუპა საყვარელი ძაღლი. ამ დღეებში რაფაელ გერმანიაში მშობლებთან გაემგზავრა, თან 10 თვის ლეკვი არკონი წაიყოლია. ერთ-ერთი გასეირნების დროს იგი პატრონს გაეჭკა და გამგლები მანქანის ბორბლებს ქვეშ მოექცა. მომავლადვე მეგობარი რაფაელმა ვეტერინარულ საავადმყოფოში გააქანა და იქაურ ექიმს 5 ათასი დოლარის გასამჯრელოს შეპირდა, თუ ძაღლს სიცოცხლეს შეუნარჩუნებდა, სამწუხაროდ, ექიმის ყველა ცდა უნაყოფო გამოდგა.

აპან ზამთრის ოლიმპიკა უკვე გააგრა

გუშინ წინ სათხილამურო სპორტის საერთაშორისო ფედერაციას (FIS) საბჭომ გამოიტანა ვერდიქტი რუსი ტრამპლინინგის მსოფლიოს დამიტრიახილივეს საქმესთან დაკავშირებით. ეს სპორტსმენი ერთი თვის წინათ აკრძალული პრეპარატის — ფუროსემიდის გამოყენებაში ამხილეს, მსოფლიო თასის ეტაპების მრავალჯონ პრიზიორი მინიმალური ვადით — ორი წლით მოკვეთეს სპორტს. ვასილივეს უფლება აქვს იასპარეზოს საერთაშორისო ასპარეზოებაში მხოლოდ 2003 წლის 4 იანვრიდან.

გაქარი დანაღა — გავენი ჩევიკო

მას ასე, სახელგანთქმული გერმანელი ჩოგბურთელი ბორის ბეკერი ოთხშაბათს იძულებული გახდა განეტყვილი: „რა გეწყობა, ეტყობა, მართლაც მე ვარ ამ ბავშვის მამა. ყველაფერს გაგაყოფებ, რათა ანის ბენიერი ცხოვრება შევუქმნა“. ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც ლონდონში მცხოვრები რუსი ტრამპლინინგის ანგელა ერმაკოვას ქალიშვილისა და ბეკერის სისხლის ანალიზის იდენტიფიკაცია ოფიციალურად დადასტურდა.

სროლა

კრისტინა ესეპუა — მსოფლიო ჩემპიონი!

ეს სახელი და გვარი სროლის საერთაშორისო ფედერაციის მიერ გამოქვეყნებული ოფიციალურ მსოფლიო რეკორდების ცხრილში ამოვიკითხეთ. უკრაინის გუნდს — ქრისტინა ესეპუას, ტატიანა დოროხოვას და ალა არინიას შემადგენლობით, კადეტთა (15 წლამდე) მსოფლიო რეკორდი შარშან, ავვისტოში, დაუმყარებია ჩეხეთის ქალაქ ნიმბურგში. ვინ არის ქრისტინა ესეპუა? საქართველოს სროლის ფედერაციაში ამ გოგონას წარმომადგენლობის შესახებ ჯერჯერობით არაფერი იცოდნენ. არის ვარაუდი, რომ შესაძლოა იგი აფხაზეთიდან ლტოლვილი ერთ-ერთი ოჯახის წევრი იყოს. უკრაინას ხომ, ისევე როგორც რუსეთსა და სხვა ქვეყნებს, საქართველოდან უამრავმა დევნილმა შეაფარა თავი.

როგორები

წინ ისევ ჰინგისია, კურნიკოვა კი პეკოვეა დაკუნდა

8 თებერვალს ქალთა საზოგადოებრივ ასოციაციამ გამოაქვეყნა უძლიერესი სპორტსმენების რეიტინგი. წინ ისევ ჰინგისია, კურნიკოვამ კი მერი პირსს გადაასწრო და ისევ მერვე ადგილზე მოკალათდა.

მსოფლიო უკლიკს ქალთა ათეული

- 1 (1) მარტინა ჰინგისი (შვეიცარია) — 6105, 2 (2) ლინდსეი დევენპორტი (აშშ) — 5950, 3(3) ვინუს უილიამსი (აშშ) — 4094, 4 (4) მონიკა სელეში (აშშ) — 3521, 5 (5) სერენა უილიამსი (აშშ) — 2454, 6(6) კონიტა მარტინესი (ესპანეთი) — 2404, 7(7) ჯენიფერ კაპრიატი (აშშ) — 2274, 8 (9) ანა კურნიკოვა (რუსეთი) — 2144, 9(8) მერი პირსი (საფრანგეთი) — 2125, 10 (10) — ამანდა კეტტერი (სამხ. აფ. რ-კა) — 1880.

მარტინა ჰინგისი

კრისტინა ესეპუა

ქალთა კრივი

ჩინგვა კლავ ალი და უკოვენი გაემოქმედ

ლეილა ალი და ჯეიკი ფრეზერი — სახელგანთქმული პროფესიონალი მოკრივეების მუშავედ ალისა და ჯო ფრეზერის ქალიშვილები, წლეულს, იენსონში ერთ-მანეთს წინააღმდეგ გამოვლენ რინგზე. ისინიც მშობლების კვალდაკვალ პროფესიული კრივით არიან გატაცებულნი და ქვემძიმე კატეგორიაში გამოდიან.

უელსის მარცხი, მამრამ ჯანკინის მათათასა ქულა

დაიწყო ევროპული რაგბის ელიტარული, „ექვს ერად“ ცნობილი შეჯიბრება. მის პირველ ტურში აშკარა ფავორიტმა ინგლისმა სტუმრად, კარდიფში ერთობ დამაჯერებლად დაამარცხა უელსი 44:15. ინგლისის უმთავრესმა მოცილემა, საფრანგეთმა შინ რის ვაი-ნარობით, მხოლოდ 16:ნ აჯობა შოტლანდიას, ხოლო ირლანდიამ სტუმრად იოლად სძლია იტალია 41:22.

„ექვს ერს“ შარშანდამდე „ხუთი ერი“ ერქვა. ეს ტურნირი 1910 წლიდან იმართება. იტალიის შემატებით შეჯიბრებას მხოლოდ სახელი გამოეცვალა, თორემ ძველებურადვე ევროპის ფაქტობრივი ჩემპიონატია. კარდიფის „მილენიუმ სტედიუმზე“ ახალი, ინგლისში გაზრდილი გაზონი დააგეს. კლავი ვუდგორდის შეგირდებმაც მშობლიურ ბალახზე თავიდანვე გაიჯეჯილეს და შესვენებამდე ოთხჯერ მოასწრეს უმწეო უელსელთა დაღვლეობა 29:8.

თამაშის იერი არც მერე შეცვლილა. საბოლოოდ ინგლისის შუამარბ ვილ გრინგუდს სამი ლელო მოუგროვდა, 9 ნომერ მეტ დოუსონს კი ორი. კიდევ ერთი ლელო გარემარბმა ბენ კოენმა გაიტანა, ბურთის გამანაწილებელმა და კარში დამრტყმელმა ჯონი ვილიკინსონმა კი ექვსი გოლით 14 ქულა მოიხვეჭა. უელსის ლელოები 9 ნომერ რომ პაულისა და 8 ნომერ სკოტ ქვინელის ანგარიშზეა. და კიდევ, მასპინძელთა 29 წლის დამრტყმელმა ნილ ჯენკინსმა მოაგროვა 5 ქულა, რითაც

სანაკრებო რაგბში მსოფლიოში პირველმა გადააბიჯა მაგიურ, 1000-ქულიან მიჯნას. საფრანგეთს სენ-დენის „სტად დე ფრანსზე“ უამრავი ტექნიკური ხინჯი ჰქონდა, მამაცი სკოტები კი თანამედროვე ყაიდაზე ეძაღებოდნენ მეტოქეს. სტუმართა ჭირად, ზედ შესვენების წინ მათ 10 წუთით გაუძევეს მარბიელი მარტინ ლეზლი, რასაც ის მოყვამა, რომ ნაკლულმა გუნდმა მეორე ტაიმის დასაწყისში ჭადარა ფრანგის, ფილიპ ბერნა-სალისგან ლელო გაუშვა.

ექვსი წამებულ დროშია გაიხსნა. მანამდე ფრანგებმა ბრძოლაში ბარაქიანი რეზერვი ჩააბეს, სკოტებს კი ვეღარც ავანტიურამ უშეგლა. პოდა, მასპინძელთა დამრტყმელმა კრისტოფ „ტიტუ“ ლამეზონმა გადამწყვეტი საჯარიმო შეაგდო. რომში, „სტადიო ფლამინიოზე“ გამარჯვებით ირლანდიამ ბოლო 13 წლის მანძილზე

პირველად დაიწყო სეზონი მოგებით. მასპინძლებს აკლდა დიდი 10 ნომერი, 33 წლის არგენტინელი დიეგო „ჩიკო“ დომინგესი. მისმა შემცვლელმა რამირო პეცამ კარს სამი დარტყმა ააცილა, ხოლო სამი ლელო აქაც შეუამარბმა, ირლანდიელმა რომ პენდერსონმა გაიტანა.

ხალ ჰაინიანიშილი

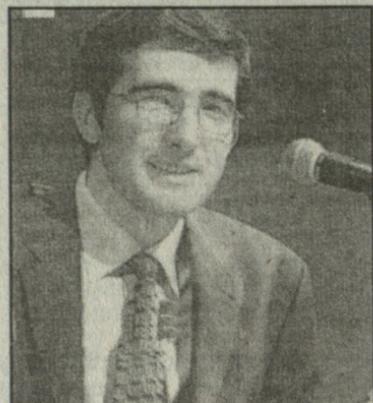

ინგლისელთა იერიშების სულისხამდემელ ჯონი ვილიკინსონს უელსმა ვერაფერი დააკლო

„კრავნიკი სვალნიდელი ჭადრაკის პარსკვლამი“

ახე ფიქრობს ცნობილი გერმანელი დიდოსტატი ლოთარ შმიდი. იგი ფართოდ ცნობილი პიროვნებაა ჭადრაკის სამყაროში. ცნობილი საბავშვო მწერალ კარლ მაის შვილიშვილი, ახლა ამავე სახელობის გამომცემლობის მფლობელია. იგი მსოფლიო პირველობის არაერთი მატჩის მთავარი მხარე იყო, მათ რიცხვში „საუკუნის ერთობლივად“ ცნობილი შერუკუნის ორთაბრძოლაში (1972) რობერტ ფიშერსა და ბორის სპასკის შორის. იგი წარმართავდა გარი კასპაროვისა და ანატოლი კარპოვის 1986 წლის მატჩსაც ლონდონსა და ლენინგრადში.

ლოთარ შმიდს ესაუბრება უურნალ „როზადას“ კომენტატორი დავიდ ბერტოლონი.

● რა ნახეთ ლონდონში ახალი ამ სტუმრობის დროს?
— ჩემთვის ლონდონი ყოველგვარი გაგებით ელდორადია. რა თქმა უნდა, საჭადრაკო თვალსაზრისითაც. ამასთან, მე ხომ ხელოვნების კომისიასაც ვხელმძღვანელობ?

● რას იტყვით კასპაროვ-კრავნიკის მატჩის შესახებ?
— ეს არის უახლოესი ხანების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საჭადრაკო ასპარეზობა. ისინი ხომ მსოფლიოში უძლიერესი მოჭადრაკეებია, რასაც თუნდაც მათი პირადი რეიტინგებიც გვიჩვენებს. კასპაროვი ახლაც ყველაზე უკეთეს შედეგებს ინარჩუნებს, კრავნიკის მხედველობები კი მეორეა. ამიტომაც ჰქონდა ამ დუელს ესოდენი მნიშვნელობა.

● ეს საკითხის ერთი მხარეა. ამასთან, ფიშერ არ სცნო ეს მატჩი მსოფლიო პირველობის ორთაბრძოლად.
— ძალზე სამწუხაროა, რომ ერთის მხრივ, ფიშერ და მეორე მხრივ, მოჭადრაკეებმა ვერ გამოიხატეს საერთო ენა მსოფლიო პირველობის ჩასატარებლად. ჩვენ ბევრი უნდა ვეცადოთ, რომ საჭადრაკო სამყარო კვლავ გავეერთიანოთ. ისეთი შედეგებზე უნდა გაიმართოს, რომელსაც ველოდებით.

● თქვენ დიდი ხანა იცნობთ კასპაროვსა და კრავნიკს. თუ შეიძლება, დავინახოთ თქვენთან.
— მე, როგორც მიმოხილველი, ობიექტური უნდა ვიყო. უნდა მოგახსენოთ, რომ კასპაროვს „ვეტიკული“

მეფედ“ ვთვლი. მან ხომ თავისი ადრინდელი მეტოქე ანატოლი კარპოვი არაერთხელ დაამარცხა და დაამტკიცა, რომ მსოფლიოში ბადალი არა ჰყავდა. გარდა ამისა, მან ხომ მრავალ საერთაშორისო ტურნირშიც გაიმარჯვა. მისი ერთადერთი სერიოზული მოწინააღმდეგე 2001 წლის საერთაშორისო ტურნირებში ისევე ახლანდელი მსოფლიო ჩემპიონი ვლადიმერ კრავნიკი იქნება. მან ხომ ლორტმუნდის ძლიერ საერთაშორისო ტურნირში ზედხედავით გაიმარჯვა. კრავნიკი ძალიან სასიამოვნო შთაბეჭდილებას სტოვებს. იგი მეგობრულია, ელვანტური და პირადი ურთიერთობების ხელშეწყობის ნამდვილი ვარსკვლავია. კრავნიკი ძალიან წყნარი და საკუთარ კალბში დარწმუნებულია, კასპაროვი კი მუდმივად გაღიზიანებული კაცის შთაბეჭდილებას სტოვებს. ნურც იმას დავივიწყებთ, რომ კასპაროვი გენიოსია, რომლის უარყოფითი თვისებებიც დაბნელებას ემართება და ავსებს.

● რა პრობლემებს ხედავთ ჭადრაკში კომპიუტერის შეჭრას?
— კომპიუტერი შეუძლია ჭადრაკის თვისების კარგი და საინტერესო როლი შეასრულოს, მაგრამ ამასთან, ხიფათიც შეუძნას. ეს განსაკუთრებით მიმოიყურეთ ჭადრაკში შეიშინება. სუსტი მოჭადრაკე რომ იყო და კარგი კომპიუტერი გქონდეს, შეგიძლია გაცილებით უფრო ძლიერ მეტოქეს მოუფო. ეს მიმოიყურეთ ჭადრაკის საერთოდ განადგურებას უქაღის.

რაც შეეხება ნორმალურ სატურნირ-ო თამაშს, აქ კომპიუტერის როლი იმდენად მნიშვნელოვანი არ არის. წინასწარ არავინ იცის, რა ვარიანტს აირჩევს მეტოქე. მოწინააღმდეგეს ხომ შეუძლია ისეთი სვლა აირჩიოს, რომელსაც კომპიუტერი არ ითვალისწინებს.

● ვერ შმიდი თქვენ 73 წლის ხართ. როგორ ხართ ჭადრაკში მოღვაწეობას და თანაც თქვენი გამოცემლობის გაძლიერებას?
— ჩემი ცხოვრება სწორედ ამ ორი საქმიანობის ერთობლიობისაგან შედგება. მე მას კარგად ვუძღვებოდი, თუმცა, ორი საქმის კეთება იოლი არ იყო. ჭადრაკმა ჩემს ძირითად, გამოცემლობის პროექტსაც ხელი არ შეუშალა.

● თქვენი გატაცების საგანი, პოეზია...
— ღიბს, ეს არის ჩემი უზარმაზარი საჭადრაკო ბიბლიოთეკა. გარდა ამისა, მე თუ დრო გამოვხატე, ერთი ან ორი წიგნის დაწერასაც ვაპირებ.

● ჭადრაკზე?
— ღიბს, იმაზე, რაც წლების განმავლობაში ვხატე და განვიცადე. ჩემს ყმაწვილობაში ბენიფიკატორმა მქონდა გამეცნო დიდი ალექსანდრე ალიოხინი. იმ ბენიფიკატორში შევხვდი ისეთ სახე-სახელს მოჭადრაკეებს, როგორებიც იყვნენ ბერნარდინი და ვილმარტი. მე თერთმეტ საერთაშორისო ოლიმპიადაში მივიღე მონაწილეობა, საერთაშორისო ტურნირებში კი ნაკლებად ვთამაშობდი.

● თქვენ ხომ მსოფლიო ჩემპიონატის მატჩების მსაჯი იყავით?
— ეს იყო 1971 წელს, როცა ბუნოს-აირგოსი ფიშერი და პეტროსიანი პრეტენდენტთა მატჩში შეხვდნენ ერთმანეთს. ფიშერს იმდროინდელმა პრეზიდენტმა, პროფესორმა მაქს ვიგფერ შკოთხა, ხომ არ გაუძღვებოდა იმ მატჩს, რასაც მე ორჯერ მეტოქეს კარგად ვიცნობდი და არც იმათ ჰქონდათ რაიმე ჩემი საწინააღმდეგო. მე დავეთანხმე ფიშერს პრეზიდენტს. ასე დაიწყო ჩემი სამსახური კარიერა.

● ფიშერი მაშინაც თავისებურად იტყვოდა?
— ღიბს. მე ძალიან კარგად მახსოვს, რომ შუა მატჩის დროს მან ის სასტუმრო დატოვა, სადაც მონაწილეები ცხოვრობდნენ. როგორც კითხე, რატომ მოიქცა ასე, მიპასუხა: „როცა პეტროსიანი ლიფტში მხვდება ხოლმე,

ძალზე ტრაგიკულ სახეს იღებს“. ეს იყო მისი ერთადერთი განმარტება. მივხვდი, როგორი მძიმე იქნებოდა ამ თავისებურ პიროვნებასთან ურთიერთობა მატჩის გაძლიერება.

● შემდეგ თქვენ უძღვებოდით ფიშერსა და სპასკის მატჩს 1972 წელს რეიკიავიკში. ისეც ძნელი იქნებოდა.
— ღიბს, მთელი ჩემი ცხოვრების მანძილზე ასეთი სიმწუხვები არა მქონია. ფიშერმა ბევრი მოთხოვნა წამოაყენა, რომლებიც უნდა გავვეთვალისწინებინა.

● მინც როგორი იყო ეს მოთხოვნები?
— იგი მოითხოვდა სცენის ახლოს არავითარი ტელეკამერებით არ ყოფილიყო გადაღება. ეს მას ძალზე აღიზიანებდა. რეიკიავიკში, სატურნირის დარბაზს 2500 გულშემატკივარი აყვებდა. იგი მეორე

პარტიზე საერთოდ არ გამოცხადდა. ძალზე სამწუხარო იყო, მაგრამ იძულებული ვიყავი მისთვის ნოლი ჩამეწერა.

● შემდეგ რაღა მოხდა?
— ბობის უნდოდა მაინცდამაინც დახურულ ოთახში, მაცუტებლების გარეშე ვითამაშა. მე ვუთხარი, რომ ეს საერთოდ შეუძლებელი იყო.

თუ ფიშერის მონაწილეობით მატჩის წარმართვა იოლი საქმე არ იყო, სამაგიეროდ, არც ერთი წამყვანი დიდოსტატი ლოთარ შმიდს რაიმე სიმწე-სეს არ უქმნიდა. ამიტომ იწვევდნენ და ახლაც იწვევენ ცნობილ გერმანელ დიდოსტატს ბევრი პირველობისთვის შეიხიბების მთავარ მსაჯად.

გერმანულიდან თარგმნა ბივი ბაგრაძე

საპარტავლოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის აკადემია ასხადებს

კონკურსს უზრუნველყოფს თანამდებობის დასაქმებულად

ფიზიკოლოგიისა და ბიოქიმიის კათედრებს:

1. კათედრის გამგის, პროფესორის — 0,5 განაკვეთზე, ფიზიოლოგიის სპეციალიზაციით.
2. სპორტმედიცინის კათედრებს:

1. კათედრის გამგის, პროფესორის თანამდებობაზე — 0,5 განაკვეთზე — სპორტული მედიცინის სპეციალიზაციით.
2. უფროსი მასწავლებლის — 1 ერთეული, სპორტული მასაჟის სპეციალიზაციით.
3. მასწავლებლის — 1 ერთეული სპორტული მედიცინის სპეციალიზაციით.
4. უფროსი მასწავლებლის 1 ერთეული სპორტული მედიცინის სპეციალიზაციით.

წყალთა სახეობის კათედრებს:

1. კათედრის დოცენტის — 1 ერთეული, წყალბურთის სპეციალიზაციით.

ჭიდაობის, ძალოსნობისა და კრივის კათედრებს:

1. კათედრის უფროსი მასწავლებლის — 1 ერთეული, ძალოსნობის სპეციალიზაციით.

ტანვარჯიშის კათედრებს:

1. კათედრის უფროსი მასწავლებლის — 1 ერთეული, აკრობატიკის სპეციალიზაციით.

კონკურსის ვადაა ერთი თვე დღიდან გამოცხადებისა.

მისამართი: თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. №49.
ტელეფონი: 23.09.02 — კადრების განყოფილება.

მნიშვნელოვანი სპორტული გადაწყვეტილებები

9 თებერვალი, პარასკევი
საქართველოს ტელევიზია.
რუსთავე-2 ევროპის ქვეყნების საფეხბურთო მიმოხილვა (15.15), HTB plus სპორტ. კალათბურთი. სუპერლიგა (14.40), ტაილანდური კრივი (16.40), ჩოგბურთი. დევისის თასი (18.00), ESPN. კალათბურთი. ნბა (7.00, 9.00, 1.00), „რაგბის სამყარო“ (17.30), ფეხბურთი. „ისლანდიის საფეხბურთო ლიგის მიმოხილვა (18.30), EUROSPORT. ზამთრის სპორტის სახეობები: მსოფლიო თასი (11.30), ბიატლონი (14.00, 18.00, 22.30), ფეხბურთი. გერმანიის თასი (17.30), კალათბურთი. ევროლიგა (22.00), რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი (18.00), HTB plus ფიშინი. პოლანდის (14.25, 19.40), საფრანგეთის (16.40, 1.20), შოტლანდიის (17.40), ევროპის ქვეყნების (21.25), გერმანიის (23.10) ჩემპიონატები და მიმოხილვა.

10 თებერვალი, შაბათი
საქართველოს ტელევიზია.
რუსთავე-2 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგის წინ (19.00), ევროკა. „მსოფლიო სპორტი“ (22.00), მე-9 არხი. ევროპის სტადიონებზე (20.00), HTB plus სპორტ. კალათბურთი. ევროლიგა (11.40), ბილიარდი. მსოფლიო ჩემპიონატი (15.10), კალათბურთი. ნბა (15.40, 17.15), სპორტული ცეკვა. მსოფლიო ჩემპიონატი (16.15), წყალბურთი. ჩემპიონთა ლიგა (20.55), „დიდი რინგი“ (22.00), ESPN. ცხენოსნობა. დაიჯესტი (7.00), კალათბურთი. ნბა (9.00, 17.30), ფეხბურთი. იტალიის ჩემპიონატის მიმოხილვა (2.30), EUROSPORT. ზამთრის სპორტის სახეობები. მსოფლიო ჩემპიონატი (16.00, 1.30, 17.30, 22.00, 23.00), ცხენოსნობა. მსოფლიო თასის ეტაპი (0.00), რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი (1.00), HTB plus ფიშინი. გერმანიის (13.15, 18.25), ევროპის ქვეყნების (15.00), შოტ-

ლანდიის (16.40, 20.40), „მუნდიალის“ (22.35), იტალიის ან ესპანეთის (23.25, 1.35) ჩემპიონატები და მიმოხილვა.

11 თებერვალი, კვირა
საქართველოს ტელევიზია. I არხი. „მუნდიალი“ (18.50), რუსთავე-2 სპორტული პროგრამა (19.20), ევროკა. „მსოფლიო სპორტი“ (23.30), HTB plus სპორტ. წყალბურთი, ჩემპიონთა ლიგა (14.15), ჩოგბურთი. დევისის თასი (17.00), ტაილანდური კრივი (1.30), კალათბურთი. ნბა-ს მიმოხილვა (2.25, 2.55), ESPN. ფეხბურთი: იტალიის (9.00, 19.00), აზიის (12.30), ჩემპიონთა ლიგის წინ (21.00), ესპანეთის (2.00) ჩემპიონატები და მიმოხილვა. EUROSPORT. ზამთრის სპორტის სახეობები. მსოფლიო თასი. (13.45, 20.00, 21.00), მსოფლიო ჩემპიონატი. ცეკურაობა (17.00, 22.00), ცეკვაობა (23.00), რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი (1.00), HTB plus ფიშინი. გერმანიის (13.15), იტალიის (15.00, 23.30), „მუნდიალის“ (16.40), შოტლანდიის (17.10), ესპანეთის (1.35), ჩემპიონთა ლიგის წინ (21.00, 21.5).

კროსვორდი №11

თარგმანად: 1. წარსულში ქართველი ჩოგბურთელი, 5. თურქეთის საფეხბურთო ნაკრების წევრი, 6. მოკრივეთა ასპარეზი, 9. გორის საფეხბურთო კლუბი, 10. წარსულში რუსი მძლეოსანი ქალი, 12. აბაშის საფეხბურთო კლუბი, 16. წარსულში ცნობილი აფრიკელი სტაიერი, 17. 60-იანი წლების თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელი, მეკარე, 18. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის თავიკაცი, 21. მადრიდის „რეალის“ ფეხბურთელი, 22. ნბა-ს ვარსკვლავი, 25. ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების ფერადკაპიანი ნახევარმცველი, 26. იტალიის სერია B-ს კლუბი, 27. ყოვლისთვის საფეხბურთო გუნდი, 30. ტერმინი რაგბში, 31. სპორტული ტრიალზატორში დადებული თანხა, 32. სპორტულ თამაშებში, დამატებითი დრო.

შეკვლევა: 1. წარსულში ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების მცველი, კაპიტანი, 2. იტალიელი გულშემატკივარი, 3. თელი ვაჟი, 5. თურქეთის საფეხბურთო ნაკრების წევრი, 6. მოკრივეთა ასპარეზი, 9. გორის საფეხბურთო კლუბი, 10. წარსულში რუსი მძლეოსანი ქალი, 12. აბაშის საფეხბურთო კლუბი, 16. წარსულში ცნობილი აფრიკელი სტაიერი, 17. 60-იანი წლების თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელი, მეკარე, 18. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის თავიკაცი, 21. მადრიდის „რეალის“ ფეხბურთელი, 22. ნბა-ს ვარსკვლავი, 25. ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების ფერადკაპიანი ნახევარმცველი, 26. იტალიის სერია B-ს კლუბი, 27. ყოვლისთვის საფეხბურთო გუნდი, 30. ტერმინი რაგბში, 31. სპორტული ტრიალზატორში დადებული თანხა, 32. სპორტულ თამაშებში, დამატებითი დრო.

შეკვლევა: 1. წარსულში ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების მცველი, კაპიტანი, 2. იტალიელი გულშემატკივარი, 3. თელი ვაჟი, 5. თურქეთის საფეხბურთო ნაკრების წევრი, 6. მოკრივეთა ასპარეზი, 9. გორის საფეხბურთო კლუბი, 10. წარსულში რუსი მძლეოსანი ქალი, 12. აბაშის საფეხბურთო კლუბი, 16. წარსულში ცნობილი აფრიკელი სტაიერი, 17. 60-იანი წლების თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელი, მეკარე, 18. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის თავიკაცი, 21. მადრიდის „რეალის“ ფეხბურთელი, 22. ნბა-ს ვარსკვლავი, 25. ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების ფერადკაპიანი ნახევარმცველი, 26. იტალიის სერია B-ს კლუბი, 27. ყოვლისთვის საფეხბურთო გუნდი, 30. ტერმინი რაგბში, 31. სპორტული ტრიალზატორში დადებული თანხა, 32. სპორტულ თამაშებში, დამატებითი დრო.

კროსვორდი №10

თარგმანად: 1. იმოლა, 3. „ზარია“, 5. ასანიძე, 7. „იგლისი“, 8. ელსტი, 9. ფინტი, 11. ბუბუა, 13. ამორბულო, 14. „აზობი“, 15. ივანი. შეკვლევა: 1. ონკი, 2. ატატი, 3. ზოიძე, 4. ათენი, 5. ატლანტი, 6. ეისებო, 9. ფილია, 10. იპონი, 11. ბრუნი, 12. ალუზი.

კროსვორდი B. თარგმანად: 1. ბადრი, 3. „პორტო“, 5. სიომინი, 7. არიკა, 8. ილეთი, 9. ატატი, 11. „ბრედა“, 13. ივანოვი, 14. იორკი, 15. „იტერა“. შეკვლევა: 1. ბოსის, 2. ოუჩა, 3. პაიკი, 4. ოსერი, 5. სკილანი, 6. „მირეიტი“, 9. აკიმი, 10. ირანი, 11. ბლოკი, 12. აიალა.